

ՄԱՐԶԻԿ

ՀԱՇՄ

Մարզիկ

مجلة رياضية شهيرة
تصدرها جمعية الهومنتمن بيروت

marzig

SPORTS MAGAZINE

ԻԹ. ՏԱՐԻ, 2010, ԹԻԻ 12 (342) - VOL. XXIX N° 12 السنة التاسعة والعشرون - العدد الثاني عشر

Հ.Մ.Ը.Մ. - Հ.Ա.Ս.Կ.Ը ԱՆՑՆՈՂ ԵՐԿԱՄԵԱԿԻՆ

Հայ Սքառ'ւղ

Արարատի մէջ տե՛ս , Գողթան երգիչներու ազգային «Ազատ Մասիս»ը յեցած իր ամուր խարսխին՝ սլացիկ միշտ վե՛ր , Հայ աշխարհի սահմանին վրայ , ասպետօրէն անձնուրաց ու բարի , իր սպիտակաւիառ մարուր զագաթը բարձրացնելով ու հրամայելով

մի՛շտ «ԲԱՐՉՐԱՅԻՐ» :

Դո՛ւն ալ , Հայ Սքառուղ , Մասիսին պէս կրթնէրու բարոյական ամուր սկզբունքներու խարսխին , ու այդ պատուանդանէն վե՛ր բարձրացիր : Հոգիդ անոր անրիժ զագաթէն թող ներշնչուի ու անոր նմանի : Մասիսի դէպի վեր սլացիկ բարձրացումը թող ներշնչէ քեզ նպատակին ուղղակի ձգտելու գաղափարը , ու , ինչպէս այսօր , վե՛հ բարձունքը մինչեւ քեզի խոնարհելով՝ կը ներշնչէ ազատութեան , մարրութեան , բարութեան , քաջութեան , վեհանձնութեան գաղափարը ու կը բարձրացնէ քեզ , դո՛ւն ալ , քու կարգիդ ուրիշները

«ԲԱՐՉՐԱՅԻՐ» :

ԹԻԼԻՆ ՆԻԼԻՆ ԵՐՐ

MARZIG SPORTS MAGAZIN EDITED MONTHLY BY HOMENETMEN
 سارزليک مجله رياضية شهرية تصدرها جمعية الهومنتمن الرياضي

3

Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

■ Խմբագրական	2
■ Անդրադարձ	3
■ Դէմքերու Հետ	5
■ Ակնարկ	6
■ Մեր տեսակցութիւնները	8
■ Պատմութիւն	10
■ Յուշեր	13
■ Մասնաճիւղէ Մասնաճիւղ	16

29

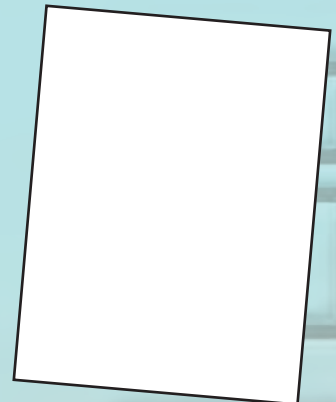
8

ԲԱԺԻՆՆԵՐ

■ Հայրենի Սարգաշխարհ	14
■ Մանկապատանեկան	38
■ Տարբեր Հայեացքով	40

«ՄԱՐԶԻԿ»ԻՆ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

● Յակոբ Տաքէսեան (Մ. Նահանգներ) 1000 \$

Սարգական ամսաթիւր
 Հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
 ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԻԹ. ՏԱՐԻ, 2011, ԹԻ 12 (342)

ԽՄԲԱԳԻՐ
 Վիգէն Աւագեան

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՍ
 Սեդա Պէշեան, Սեւան Նազարեան

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
 Պատրիկ Կիւլպէնկեան
 Արօ Մոսիկեան
 Գօգօ Սկրտիչեան
 Վահան Համամճեան
 Տիրան Հահինեան
 Սալբի ճէճեան
 Վահէ Թանաշեան

ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԻՆ
 Հայր Անտոն Ադամեան, Սամուէլ
 Սկրտիչեան, Արմէն Քեօշկերեան,
 Ներսէս Արք. Բախտիկեան*,
 Յարութ Շէրնէզեան, Գ. Թորոյեան,
 Հաղիկ Գէորգեան եւ շրջաններու
 թղթակիցներ:

Էջադրում - Արշօ Պալեան
 Գրաշարութիւն - Շողիկ Պոյաճեան
 Colour Separation - Photogravure Paklayan
 Կողքի Ձեւաւորում Տպագրութիւն

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՑԷ
 Պուրճ Համուտ, Ճինիշեանի Թաղ
 «Սեւան» Շէնք, Գ. Յարկ
 Հեռ: 01/248043, Fax: 01/260117
 E-mail: marzig@homenetmen.org
 P.O. Box: 80486 B. Hammoud, Lebanon

ՑՐԻՈՒՄ

Լիբանանի մէջ թերթին
 հատավաճառի սակն է 3000 Լ.ո.:
 Տարեկան բաժանորդագրութեան սակ
 ճշդուած է 35000 Լ.ո.:

Լիբանանէն դուրս թերթին
 բաժանորդագրութիւնը
 կը կատարեն Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սեկուսի
 եւ Շրջանային Վարչութիւնները:
 Թերթը ուղղակի Լիբանանէն
 կը ստացուի անձնական
 բաժանորդագրութեամբ
 (Տարեկան սակ՝ Միջին Արեւելեան
 եւ Եւրոպական երկիրներ \$50,
 Ամերիկա եւ Աւստրալիա՝ \$55):

ՄԵԶԻ ՊԱԿՍՈՂԸ

«Մարզիկ»-ի ԻԹ. տարուան վերջին թիվին հետ յոռետես ըլլալ չենք ուզեր: Լաւատես ըլլալու ամէն ճիգ կ'ընենք եւ կը մերժենք ընդունիլ որեւէ հաստատում այն մասին, թէ անդարձ մեկնողներուն տեղը իսկապէս պարապ կը մնայ, կամ եկողները փնտռել կուտան մեկնողները:

Հայ կեանքի տարբեր մարզերուն մէջ կը տեսնենք յայտնութիւնը նոր եւ խոստըմնալից ուժերու, բազմակողմանի արժէքներու եւ «ժամանակի շունչով» մեծցած տղոց ու աղջիկներու:

Սակայն, մամուլոյ ասպարէզին եւ մարզական մամուլին պարագային յատկապէս, չենք կրնար հաշտուիլ լաւատեսութեան ասպահով զգացումի մը հետ:

Մտահոգիչը հայ մարզական հրապարակագրութեան եւ խմբագրական ասպարէզին անմիջական ասպագան է՝ ոչ թէ անպայման ուժերու չգոյութեան հետեւանքով, այլ՝ ասպարէզին հանդէպ ամբողջական նուիրումի պատրաստ ուժերու բացակայութեան պատճառով:

Հիմնական տարբերութիւն մը կայ ուժեր ունենալու եւ ուժեր կարենալ ըլլալու իրողութեանց միջեւ:

Երբ կ'ուսումնասիրենք հայ կեանքի զանազան ճակատներու վրայ գոյացած «պարապ»ները, կամ կը քննենք պատճառները հաւաքական կաղացումներու, չենք կրնար անտեսել այն յստակ իրականութիւնը, որ մեզ տագնապի մատնող անձկութիւնները հետեւանք են ո՛չ թէ արժէքներու բացակայութեան, այլ՝ բացառապէս հայկական միջավայրէ անոնց խուսափումին:

Յատկապէս մտային եւ հոգեկան մեծ ջանք պահանջող աշխատանքներու մէջ, մտքի պատրաստութենէն եւ գործերու պարտադրած գիտական կամ թեքնիք կարողութենէն անկախ, *ապրումի հարց* մը կայ, *ապրումով ծառայելու* խնդիր մը:

Վերջին տասնամեակներուն, մեծաթիւ երիտասարդներ շրջանաւարտ եղան հա-

մալսարանական բարձրագոյն ամպիոններէ, իբրեւ լրագրութեան կամ հայագիտութեան մասնագէտներ: Բոլորն ալ գիտութեան եւ պաշարի տէր տղաք ու աղջիկներ: Սակայն փաստը այն է, որ անոնցմէ հազուագիտները միայն մօտեցան հայ մամուլի փշոտ անդաստանին:

Ի՞նչն է որ զիրենք արդէօք հեռու կը պահէ այս իրականութենէն:

Հաւանաբար՝ ասպարէզի անապահովութիւնը նիւթական իմաստով: Հայ մամուլը ընդհանրապէս «գործի դաշտ» մը չէ կրցած ըլլալ ու չէ: Հետեւաբար, տարրական տրամաբանութիւնն իսկ չի տուկար որեւէ ակնկալութեան՝ հայ մարզական հրապարակագրութեան լծուած տեսնելու նոր ուժեր:

Սակայն, կ'արժէ շրջել հարցումին ձեւը ու պատասխան փնտռել հետեւեալ կէտին.-

Ի՞նչն է որ մինչեւ մեր մօտիկ անցեալը հայ մամուլին կապեց շարքը անդարձ մեկնած մեր խմբագիրներուն եւ հրապարակագիրներուն: Ի՞նչն է որ այսօր ալ ասպարէզին կը կապէ մատի վրայ համրուող «խենթ»եր:

Գիշդ չէ այն պատասխանը, թէ «պարագաներու բերմամբ» միայն խմբագրական աշխատանքի սեղաններու ետեւ նստած են մեծ ու փոքր վաստակով դէմքեր: Ո՛չ ալ ճիշդ է այն տեսակէտը, թէ անոնք օժտուած են նուազ կարելիութիւններով եւ տուեալներով, ու պատրաստ չեն տարբեր, աւելի շահաբեր գործերու նետուելու:

Իրողութիւնը այն է, որ հայ մամուլի այդ «խենթ»երը ունին հանրային ապրումի ազնիւ *կիրքը* եւ *յանդգնութիւնը* փարելու գործի մը, որուն մէջ ազգային ծառայութենէ բխող հոգեկան գոհացումի ու անհատական բաւարարութեան զգացումը կայ:

Մեզի պակսողը, այսօր, այդ կիրքն է ու յանդգնութիւնը, քիչ մը ամէ՛ն տեղ, բոլոր մակարդակներու վրայ:

ՀԱՅ ԱՐԻ, ՔԱՐՉՐԱՅԻՐ-ՔԱՐՉՐԱՑՈՒՐ...

Հայր Անտոն Ադամեան ՏԻԹՐՈՅԹ

Ազնուական կոչ: Պարտադիր հրաւեր հայա-կերտումի: Նշանաբան մը, որ սիրտ կը թարմացնէ: Միտք կը պայծառացնէ: Կու տայ կորով, մղում բարձրանալու հո-ղէն ու եսէն վեր, կերտելու համար իսկա-կան մարդն երկնատուր շնորհներով օժտուած:

Արդարեւ, ի՞նչն է աւելի կայտառ՝ քան բարձունքները բնակող հոգին: Ի՞նչն է աւելի տոկուն՝ քան լեռներու օդով սնած պատանին: Եւ ի՞նչն է աւելի սրտազրաւ՝ քան երկինքի ծոցէն յառնող խօսքը կենսատու:

Հայ Արի, դիւցազն ազգի զաւակ, քեզի ուղղուած է հրա-ւերն այս յարգի: «Բարձրացիր, վեհացիր: Բարձրացո՛ւր, վեհացո՛ւր: Ազնուացիր եւ ազնուացո՛ւր քեզի հետ ուրիշ-ներ»:

Ինչպիսի՜ վսեմ առաքելութիւն: Սակայն, լաւ գիտցիր, թէ դիւրին չէ բարձրանալ: Կատար հասնելու համար պիտի մոռ-նաս դուն քեզ: Պիտի իշխես քու անձիդ վրայ, զոհես հանգիստ ու հաճոյք: Բարձունքը մագլցողին է, որ սիրայօժար ոտք կը յոգնեցնէ: Սրունք կ'արիւնէ: Շունչ կը սառէ եւ ցանկացած կէտին հասնելու համար կը կոխէ սրածայր ժայռեր: Կուրծք կը ցցէ բուռներ: Ճակատ կը պարզէ սուր քամիրն եւ արեւու խայթող ճառագայթներուն:

Բարձրացիր, քա՛ջ Արի: Եւ ինչո՞ւ չբարձրանաս: Չէ՞ որ

ծնած ես, կ'ապրիս, կը տքնիս դուն քեզ գերազանցելու եւ տո-կուն կամքովդ աշխարհը սքանչացնելու համար: Չէ՞ որ ատած ես միջակութիւնը: Ազգովին վճռած ես ԼԻՆՆԷ: Եւ իբր տուրք այդ վճիռիդ, արիւնդ ես տուեր:

Աստուած եւ հայրենիք: Ահա կարգախօսը, որ դարերով ընկերացած է հայ սերունդներուն: Ձանոնք առինքնած եւ սխրագործութիւններու մղած: Ազնի՛ւ Արի, դուն կ'երդնուս պատուո՛յդ վրայ հաւատարիմ ըլլալ Աստուծոյ եւ ծառայել հայրենիքիդ: Յարգէ՛, լուրջի առ երդումդ: Սո՛ւրբ է պատիւդ: Չոտնակոխես զայն: Խինդիդ ու ցաւիդ, յաջողութեան եւ ճա-խողութեան՝ չմոռնաս Աստուած: Հայրերուդ Աստուածը, որուն սիրով տոգորուած աւելի մեծ թափով անոնք ծառայե-ցին հայրենիքիդ: Դիմէ՛ Անոր: Ան է միակ նեցուկդ, իտէալդ եւ առաջնորդդ: Աստուծոյ կողքին չմոռնաս հայրենիքդ: Հնամենի եւ փառաւոր, որուն հողը պապերուդ արիւնով դարձած է մասունք սրբազան: Գիտակից մարդիկ լոկ գիտեն արժէքը հայրենիքին: Դո՛ւն գիտակից ես: Հայրենիք ունիս եւ ինչպիսի՜ հայրենիք: Ամբողջ էութեամբդ կառչէ՛ անոր: Նուր-րագործէ զայն: Թող սիրտդ տրոփէ անոր սիրով եւ ապագա-յով: Հետդ ըլլայ ան ո՛ւր որ գտնուիս: Պիտի պաշտպանէ ու պահէ քեզ մահացու վտանգներէն: Չդատարկուիս հայրենի-քէդ, որպէսզի որբութեան լեղին չըմպես:

Երդումիդ կողքին ունիս դաւանանքդ, որ կը հաստատէ, թէ՛ «Արի»ն մաքուր հայերէն կը խօսի ամէն ատեն եւ ամէն տեղ: Չի բաւեր հայ ըլլալ արիւնով եւ զգացումով: Լեզուովդ ալ հայ եղիր: Հայերէն խօսէ՛, հայերէն երգէ՛: Մեծաաքանչին մեղրածոր տառերը թող օժեն քիմքդ, Բուրումնաւետ են

չրթունքներդ: Ըլլան հրապոյրը բերնիդ: Տան քեզի վեհուկներն մը՝ որ յատուկ է Մեսրոպի հաւատարիմ շառաւիղներուն:

Վերջապէս, եղի՛ր օրինակելի, տիպա՛ր պատանի, խօսքով ու գործով: Չարատաւորես դուն քեզ: Չցեխտախ, չստորնանաս: Ուղիղ եւ անխոցելի ըլլան քայլերդ: Շինիչ ու նախանձելի՛ ընթացքդ: Պատուաբեր՝ գործերդ: Մարգանքով շահած եւ ամբարած ուժդ ի սպաս դիր նկարագրիդ կազմաւորումին: Անձնատուր չըլլաս մեղկութեան եւ անտարբերութեան: Կեանքը պայքար է: Պայքարէ՛ անվեհեր մէջդ բոյն դրած չարին ու վատին, օտարամոլին եւ վատասեւուածին դէմ: Լոկ այն ատեն պիտի կարենաս բարձրանա՛լ: Նախ ազատագրուելով դուն քեզմէ, ապա՝ ուրիշներէն: Ազատօրէն պիտի սաւառնիս դէպի կատար: Դէպի գահը գաղափարականիդ: Գաղափարը սուլթան է, որ կտրիճներ կը ծնի:

Կարողացա՞ր բարձրանալ: Օ՛ն բարձրացուր օգնութեանդ կարօտ հոգիներ, որպէսզի անոնք ալ զգան, ապրին ու ճաշակեն քաղցրութիւնը կեանքին: Եթէ առանձին բարձրանաս, չյաջողիս, չփորձես բարձրացնել քեզի հետ ուրիշներ... աւելորդ է բարձրանալը եւ անկատար՝ մագլցումդ: Չես կրնար գազաթներու վրայ մինակդ ապրիլ եւ դիմադրել բարձունքներու խիստ պայմաններուն: Հո՛ս է որ միտութիւնը դիմագրաւող ուժ կը դառնայ:

Կազմէ՛ շուրջդ փաղանգը նուիրեալներու, որոնց հետ պիտի շարունակես արշաւդ, իրականացնես իդձերդ, հասնիս ա՛յն կէտին՝ որուն համար ճամբայ ելած ես: Հո՛ն պիտի վայելես իրագործումը նշանաբանիդ, բարձրացնելով քեզի հետ դրօ՛շդ սրբազան...:

Դրօ՛շ հայկական... խորհրդանիշ հանուր հայութեան ողջ ձգտումներուն: Մածանէ՛, քեզի կանչէ նոր հոյլը Հայկի

արիներուն: Եւ անոնք որպէս քաղ սերունդ Վարդաններու եւ Անդրանիկներու՝ նոր աւիւն եւ տեսիլք ապագայի, քեզմէ կեանք առած եւ քեզմով արիացած, փառքդ քայլերդներով պիտի ճախրեն դէպի վեր: Ճեղքեն նոր ճամբաները հերոսական երթիդ: Քեզ իրենց ուսերուն վրայ բարձրացուցած, պիտի յառաջանան ծափով ու պարով, հասնելու եւ զետեղելու համար քեզ, ազատն ի վեր ի Մասիս: Այդ այլեհեր լերան ձիւնապատ գագաթէն, դարերու ուժը ձայնիդ, քեզ կրողներուն հետ հպարտօրէն պիտի թնդացնես հրաբուխի նման կուրծքիդ տակ եփուած եւ յաղթական համերգ դարձած լաւան... «Յառա՛ջ նահատակ ցեղի անմահներ...»:

«Նոր Հայաստան»

Elegance Plus
Shoes, Bags,
Fashion Accessories
& Gift Items

Bourj Hammoud - Dora - Armenia Street - Boyadjian Bldg.
Beirut - Lebanon
Tel. : 00961-1-248554, Fax : 00961-1-248556
Mob.: 00961-3-882811 - 00961-3-882812
E-mail: hratch@goldenmountains.com
hratchboy@hotmail.com

H. N. BOYADJIAN & CO.

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԵՐԱԽՏԱԻՈՐՆԵՐԻՆ

ԵՂԲ. ԵՐՈՒԲԱՆԴ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Եղբ. Երուբանդ Գազանճեան ծնած է Հալէպ, 1930ին: Փոքր տարիքէն Հ.Մ.Ը.Մ.ի ըսկառու կ'արձանագրուի եւ մաս կը կազմէ սկառուական նրւագախումբին: Ծրջան մը ետք ան կը մասնակցի

Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-մասնաճիւղային խաղերուն, շահելով 800 եւ 1500 մէթր վազքի մրցումները: Կը շահի Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-մասնաճիւղային խաղերու, Հալէպի եւ ամբողջ Սուրիոյ ախոյեանութիւնը 800 եւ 1500 վազքի մրցումներուն:

1948ին, եղբ. Գազանճեան ընտանեօք կը փոխադրուի Պէյրութ, Լիբանան: Պէյրութի մէջ ան մաս կը կազմէ տեղւոյն Սկառուական Խորհուրդին, իբրեւ քարտուղար, եւ Ծրջանային Վարչութեան հրահանգով, մարզական ու կազմակերպչական աշխատանք կը տանի մասնաճիւղէն ներս:

Երկար տարիներ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մէջ աշխատելէ ետք, եղբ. Գազանճեան ընտանեօք կը փոխադրուի Աւստրալիա: Սիտնիի մէջ ան կ'աշխատի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ մասնաճիւղին մէջ, զօրացընելու եւ ծանօթացնելու համար զայն հայ եւ օտար շրջանակներուն: Ծրջան մը ետք ան կ'ընտրուի Համազգայինի Սիտնիի մասնաճիւղի վարչական եւ ատենապետ: Երկար տարիներ աշխատելէ ետք, կրկին կը փոխադրուի՝ այս անգամ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներ, Լոս Անճելըս: 1993ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Ծրջանային Վարչութեան կողմէ կը պարգեւատրուի իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզախաղերու հին ախոյեան:

Եղբ. Գազանճեան ներկայիս 81 տարեկան է: Հանգստեան կոչուած է եւ

կ'ապրի Նիւ Եորք նահանգի մայրաքաղաք Ալպընիի մէջ, ուր մօտէն կը հետեւի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ալպընիի մասնաճիւղի աշխատանքներուն:

ՄԱՅԱՆՔ

ԻՆՔՆՈՒԹԻՒՆ, ՈՐԱՎ ՍՇԱԿՈՅԹ ԵՒ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ Յակոբ Պալեան
 Հրատարակութիւն Գեորգ Մելիտինեցի գրական մրցանակի, թիւ 73, Անթիլիաս, 2011:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵՆԷՆ ԱՌԱՋ ԵՒ ԵՏՔ Չաւէն Մսրըլեան
 Հրատարակութիւն Գեորգ Մելիտինեցի գրական մրցանակի, թիւ 74, Անթիլիաս, 2011:

ԻՍ ՃԱԿԱՏԱԳՐԻ ԾՈՎԸ ՊԱՏՈՒԱԾՔՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ Խաչիկ Խաչեր
 Հրատարակութիւն Գեորգ Մելիտինեցի գրական մրցանակի, թիւ 75, Անթիլիաս, 2011

ՀԱՍԿ ԻԳ.ԻԴ. ՏԱՐԻՆԵՐ 1954-1955
 Վերահրատարակութիւն Սեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան պաշտօնական ամսաթերթի, Անթիլիաս, 2011:

ՏՂԱ՛Ք, ԱԻԵԼԻ ԵՌԱՆԴ

տանիքներու տունները: Կը շնորհաւորէր անոնց Նոր Տարին, Սուրբ Ծնունդը եւ օրուան խորհուրդին պատշաճ մէկ-երկու երգ երգելով, կը բաժնուէր: Մինչ տանտէրը սիրտէն բխած նուէրը կը դնէր սկաուտական դանձանակին մէջ: Նաեւ, նոյն ատեն անուշեղէն, չիր ու չամիչ կը հրամցնէին հիւրերուն:

Սամուէլ Սկրտիչեան ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՍ

Ծնունդի գիշերն էր: Նստած էինք մենք մեզի՝ ընտանեօք, լուռ, անտարբեր օրուան խորհուրդին հանդէպ: Կարծես այդ օր ծնունդէր: Կարծես ծնունդին խորհուրդը ձգած էինք հոն՝ Մերձաւոր Արեւելքի մէջ, ուր Ծընունդին գիշերը եկեղեցիները կը շէննային, կը լեցուէին ժողովուրդով: Երիտասարդները կը վագէին եկեղեցիէ եկեղեցի՝ Յիսուսի ծննդեան արարողութիւնը տեսնելու: Մինչ հոս՝ մեր այս մեծ կայքին մէջ, ամէն ինչ ձեւական է: Ամէն ինչ ոգի չունի, խորհուրդ չունի: Ամէն ինչ կ'ամբողջանայ միայն նիւթով, միայն դրամով:

Այդ գիշեր, մենք նստած էինք պատկերասփիւռնին առջեւ, պարզապէս՝ ժամանակ անցընելու: Պարզապէս հոգ ու ցաւ մտնալու:

Բայց յանկարծ մեր տան դուռը թակեցին: Ու յանկարծ տնեցիները շարժեցան՝ այս-այն դասաւորեցին:

Մինչ այդ տան դուռը բացուեցաւ:

Եկողները Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հոլիվուտի մասնաճիւղի սկաուտներն էին՝ Խմբապետ, Առաջնորդ, արի-արեւոյշ, պարզ ըսկաուտ՝ տասն-տասներկու հոգի, տարազաւոր: Յանկարծ տունը լեցուեցաւ, շէնցաւ, դարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկուլմբ: Դարձաւ՝ խինդ ու ծիծաղ:

Այդ տղաքը եկած էին մեր Ծնունդը շնորհաւորելու:

Մեծ պատիւ, ուրախութիւն էր մեզի համար:

Ազգային այդ հոգեպարար, գեղեցիկ սովորութիւնը մեզի կու գայ մեր հին բարբերէն: Ծնունդի առիթով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայէպի սկաուտական կազմը՝ երեք-չորս հոգինոց խմբակներով կ'այցելէր հայ ըն-

Այս բացառիկ աշխատանքին համար կը շնորհաւորենք Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հոլիվուտի վարչութիւնն ու սկաուտական կազմը, որոնք այս ականդութիւնը սովորութիւն դարձուցին:

Իսկ հիմա, իմ սիրելի եղբայրներ եւ քոյրեր, նկատի մի ունենաք շալակիս դրուած 89 տարիներու բեռը: Ես հոգիով ծեր չեմ: Այլ, ես կ'ուզեմ ձեզի հետ խօսիլ, գործել: Ես կ'ուզեմ ձեր գայլիկներուն, ձեր մրջնիկներուն հետ ծալապատիկ նստիլ գետինը, հեքեաթ պատմել ու քահ-քահ խնդալ, ուրախանալ: Ես կ'ուզեմ ձեր արի-արեւոյշները, ձեր երէցները տեսնել, խօսիլ՝ լսել իրենց կեանքը, իրենց խօսքն ու խնդրանքը:

Ես կ'ուզեմ ձեր խաղն ու տաղը, ձեր աշխատանքն ու բերքը գնահատել:

Ես կ'ուզեմ ձեզի հետ լեռ ու ձոր վագվագել: Զեր քայլարշաւը, ձեր բանակումը ապրիլ եւ ուրախանալ եւ հպարտանալ ձեզմով:

Բայց սիրելի եղբայրներ եւ քոյրեր,

Այս ափերուն վրայ, այս գեղեցիկ ամբողջութեան հետ, դեռ չի վերջանար ձեր պարտականութիւնը, ձեր յաջողութիւնը:

Այսօր, այս նոր ափերուն վրայ, ուր մենք կայք դրած ենք, տղաք, հարկ է որ ձեր անունին, ձեր մասնաճիւղի վարկին համապատասխան, ձեր սկաուտութեան թիւը բազմացնէք: Հարկ է որ ձեր դասընկերներուն, օտար վարժարան յաճախող տղոց, աղջիկներուն բացատրէք սկաուտութեան հայ կեանքէն ներս ունեցած դերը, պարտականութիւնը: Բացատրեցէք սկաուտութեան առողջ կայտառ կեանքը, բարոյական դաստիարակութիւնը, հայրենիքի տեսլականը, ազգային գաղափարն ու մարդկութեան հանդէպ սկաուտին տածած սէրը:

Տղաք, կեանքի այս նոր պայքարին մէջ՝ աւելի թափ դրէք, աւելի եռանդ դրէք ձեր աշխատանքին, ձեր նուիրումին մէջ: Տղաք սիրտ դրէք, սէր դրէք ձեր աշխատանքին, ձեր նուիրումին մէջ:

Որովհետեւ, այսօր արտասահմանի այս մարդակուլ ափերուն վրայ, հայուն կեանքը այլազան դժուարութիւններու առջեւ կը գտնուի: Ուստի, այսօր, հարկ է որ մենք մեր ամբողջական ուժերով, մեր բոլոր կառոյցներով դիմագրաւենք մեր գոյութեան՝ մեր զաւակներուն, մեր սերունդներուն սպառնացող ճուղումի վտանգը: Մինչ այսօր, հայակերտումի թէ մարդակերտումի մեր երէկուան միջոցները՝ մեր խաղն ու տաղը, մեր տարազն ու կանչը, ալ բաւարար չեն մեզի եկող սերունդները ներգրաւելու, մեզի եկող սերունդները հմայելու եւ առաջնորդելու դէպի հայ ու Հայաստան: Տղաք, մեր հին խաղին ու տաղին քով, ձեր հին երգին ու բերքին քով, նոր երգ ու բերք, նոր խաղ ու տաղ աւելցուցէք:

Միբիլի քոյրեր եւ եղբայրներ, դուք հայակերտումի, մարդակերտումի գլխաւոր յոյսն էք, լոյսն էք հայութեան: Ուստի, այդ գիտակցութեամբ եւ անոր համապատասխան վճռա-

կամութեամբ նուիրուեցէք աշխատանքի:

Քոյրեր եւ եղբայրներ դարձէ՛ք հէշ է, մարդը՝ չարացած: Իսկ աշխարհը դարձած է անգոյն, անկերպարանք խառնարան: Իսկ մենք՝ գիտնալով թէ չգիտնալով եկած-ինկած ենք այդ խառնարանին մէջ: Քանի մենք՝ կեանքի պայմաններու բերումով, մոռցած ենք հայրենիք: Մենք մոռցած ենք ազգ ու ազգութիւն ու տակաւ կը շրջինք օտար ճամբաներու վրայ, ու տակաւ կը նստրանանք, կ'օտարանանք՝ մենք

մեզի դէմ, մենք աշխարհին դէմ:

Բայց տղաք, պայքարի այս նեղ օրերուն, ձեռք-ձեռքի տուէք, կամք ներշնչեցէք իրարու: Մենք սուրբ ու սրբազան պարտականութիւն ունինք: Մենք՝ մեր մէկուկէս միլիոն նահատակ պապերուն արեան պահանջը ունինք: Մենք՝ մեր տուն ու տեղին, մեր հողին պահանջը ունինք: Ուստի,

Մենք, որպէս մարդ կոչումին արժանի մարդ, մեր խօսքէն ետ դարձ չունինք:

Մենք պայքար ունինք:

ARMENIA
for private and group trips
www.saberatours.fr

Saberatours Sevan Voyages

WITH THE COLLABORATION OF THE NEW AIRLINE COMPANY

Photos: © Yann Arthus-Bertrand / La Terre vue du ciel - Licence 075 960031 - StudioVCCB 2005/0005

- Direct Flights
PARIS
YEREVAN
PARIS
- Select your Journey
- Guided Tours for 8 Days or 12 Days

11, rue des Pyramides
75001 Paris
tel 331 42 96 10 10
fax 331 42 96 18 77
saberatours@selectour.com

48, cours de la Liberté
69003 Lyon
tel 334 78 60 13 66
fax 334 78 60 92 26
sevan@selectour.com

67, La Canebière
13001 Marseille
tel 334 95 09 30 60
fax 334 95 09 30 61
marseille@wasteels.fr

32-38, rue Hanrabedoutian
Yerevan
tel 374 10 52 55 55
fax 374 10 56 40 30
sabera@arminco.com

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՇԱՀԸ ԱՄԷՆ ԲԱՆԷ ՎԵՐ ԴԱՍԵԼ

«ՄԱՐԶԻԿ»-ԻՆ ԿԸ ԹԵԼԱԴՐԻ Է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԱԼԷՊԻ
ԵՐԱԽՏԱՇԱՏ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԻՆ ԱՌԱՔԵԼ ԹԵՐԶԵԱՆ

**Հարցազրույցը վարեց՝ Արմեն Քեօզկերեան
ՀԱԼԷՊ**

Եղբայր Առաքել, կարելի՞ է ներկայացնել ձեր կենսագրականը:

- Մնած եմ 1927 թուականին, Հայկա: Յաճախած եմ Ազգ. Զաւարեան վարժարան: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկառուտական շարքերը մոտք գործած եմ 1938ին, որպէս Նորընծայ սկառուտ: Ապա փոխանցուած եմ երէցական խումբ: Նոյն շրջանին կը խաղայի Փոլթպոլի սկառուտական խումբէն, իսկ 15 տարեկան հասակիս պատիւը ունեցայ ծառայութեան անցնելու իմ պաշտելի գաղափարականիս:

Եղբ. Առաքել, քանի՞ տարի ծառայած էք Հ.Մ.Ը.Մ.Ի շարքերուն, որպէս մարզիկ՝ բերդապահ եւ աթլէթ, նաեւ՝ ի՞նչ պաշտօններ ստանձնած էք Բերիոյ թեմի ազգային իշխանութեան մարմիններէն ներս:

- Որպէս Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական, ծառայութիւնս եւ օժանդակութիւնս եղած է մօտաւորապէս 40 տարի: Կազմած եմ «Կամք» Փոլթպոլի խումբը: Եղած եմ խումբին բերդապահ: Այդ օրերուն, միջ-մասնաճիւղային խաղերու 1500 մեթր վազքի ախոյեան դարձայ: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւնը 2003ին զիս գնահատեց «Արտակարգ» պատուանշանով: Իսկ Բերիոյ թեմէն ներս վարած եմ հետեւեալ պաշտօն-

ները.- քաղաքական ժողովի անդամ, գաւառական, կայուածոց եւ դատաստանական խորհուրդներու անդամ: 2009ի արժանացայ «Ասպետի կարգ» շքանշանին եւ պարգեւատրուեցայ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսին ձեռամբ:

Կրնա՞ք յիշել միութեանական ձեր կեանքէն յատկանշական դրուագ մը, որ անջնջելի մնացած է ձեր յիշողութեան մէջ:

- Դրուագներ չատ են, բայց ամէնէն յիշատակելին այն է, որ երբ Նոր Գիւղի Նաւասարդեան դաշտի շինութեան գործին թուեցանք, թիթեղներով պարիսպ շինելու աշխատանքին ընթացքին, եղբ. Նշան Թիւյ-սիւզեանին բահը սխալմամբ եղբ. Լուսեր Մասպանաճեանի ճակատին դպաւ եւ դէմքը արիւնով ներկուեցաւ: Անմիջապէս բժիշկի հասցուցուցինք զինք: Վէրքը կարելի է ետք, բժիշկը յանձնարարեց որ եղբ. Լուսերը 7 օր հանգստանայ,

բայց եղբւ. Լուստեր միայն 17 վայրկեան հանգստացաւ ու անմիջապէս դաշտ վերադառնալով գործի լծուեցաւ:

Յղբ. Առաքել, որո՞նք ձեզի մօտիկ միութենական ընկերներ ու եղբայրներ եղած են, որո՞նց հետ երկար ժամանակ գործակցած էք գաղութին վերելքին համար:

- Կարելի չէ բոլորը յիշել, բայց անմոռնալի կը մնան հետեւեալ անունները՝ Լուստեր Մասպանաճեան, տոքթ. Գասպար Գասպարեան, Գէորգ Տօնապետեան, Գրիգոր Էպլիղաթեան, Պարգեւ Պօշկէզէնեան, Յարութիւն Պարսամեան եւ շատ ուրիշներ: Թող ներեն այն ընկերներս եւ եղբայրներս, որոնց անունները չեմ յիշեր հիմա:

երիտասարդներ, բոլորն ալ ողջ մնան, կ'աղօթեմ բոլորին համար:

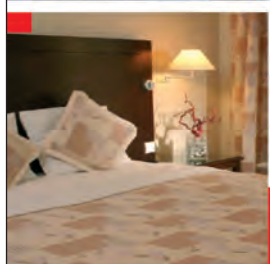
Ի՞նչպէս կ'ուզէք եզրափակել ձեր խօսքը եւ ի՞նչ կը թելադրէք ներկայ սերունդին:

- Յանկուժիւնս է, որ իւրաքանչիւր միութենական կամ պատասխանատու պատուով կատարէ իրեն վստահուած պարտականութիւնը եւ ամէն բանէ վեր դասէ կազմակերպութեան շահը եւ տէ՛ր կանգնի մեր զոյգ հայրենիքներուն՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ սուրիական ասպնջական հայրենիքին:

Ներկայիս ի՞նչպէս կ'անցընէք ձեր առօրեան:

- 84 տարեկան եմ, տունէն դուրս չեմ ելլեր, գրեթէ կը ծառայեմ անկողինիս: Պատկերասփիւռ կը դիտեմ՝ «Հ1» կամ «Երկիր Մետիա» կայանները: Կարգալ շատ կը սիրեմ, բայց աչքերս շուտ կը յոգնին: Յաճախ ինծի կ'այցելեն երէջ ընկերներ եւ եղբայրներ, ինչու չէ, երբեմն ալ

- Full of Charme Hotel, New Construction, French Architecture, International Standards, 100 m from the Republic Square and 15 minutes from the Yerevan International Airport.
- 44 Rooms and 3 Suites with all comforts, all climate controled, minibar, shower or bathroom with private WC, hairdryer. Satellite TV, international direct dial phone. Internet & Email access.
- Individualized and personal service, 24 hour reception and room service
- Bar

Feel at home, away from home...

Reservations **Yerevan**
32-38, Hanrabedoutian Street,
Yerevan 375010, Armenia
Tel 374 10 54 60 60 • Fax 374 10 54 60 50
sales@europelhotel.am

www.europelhotel.am

ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐՉԱԲՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՉ

մը հետ, կը փափաքի որ Պէյրուիէն Շաւարշ, Կարապետ, Արսէն եւ Աճէմեան իրենց միանան այդ մրցումին: Վարչութիւնը 10 Սեպտեմբերին կը հաղորդէ որ առաջին երկուքը կարելի է զրկել, «իսկ գարով միւս երկուքին՝ Արսէնին եւ Աճէմեանին (Յակոբ), անոնք միութենէն հեռացած ըլլալով, ի վիճակի չենք անոնց որեւէ թելադրութիւն ընելու» (Ատենագրութիւն 17րդ նիստի, 10 Սեպտեմբեր, 1928):

Վահրամ Զոքկարեան վարչութեան հաղորդելէ ետք կարիքն ու հնարաւորութիւնը Պասապտա գիւղաքաղաքին մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղի մը կազմութեան, լիազօրագիր կը խնդրէ այդ ուղղութեամբ աշխատելու: Ուստի՝ «Որոշուեցաւ նամակ մը գրել ու իրեն լիազօրութիւն տալ» (Ատենագրութիւն 17 Սեպտեմբեր 1928): Միւս կողմէ, «Կարգացուեցաւ Որբ. Ընդհ. Միութեան նամակը, որ վարչութենէն կը խնդրէ Գ. Ներսէսեանին թոյլատրուի օգնել իրենց սկստական շարքերու կազմութեան գործին: Վարչութիւնս սիրով որոշեց եղած առաջարկին գոհացուցիչ պատասխան տալ»:

Վարչութեան վեցամսեայ գործունէութեան շրջանը լրացած ըլլալով՝ անդամները ժողովի կը հրաւիրուին 7 Հոկտեմբեր 1928ին, Որբ. Ընդհանուր Միութեան ակումբին մէջ:

Անդամական ընդհանուր ժողովը գնահատելէ ետք վարչութեան տարած աշխատանքները, կ'ընտրէ նոր վարչութիւն, որուն մաս կը կազմեն՝ Մ. Պէյլէրեան, Գ. Գարայեան, Վ. Ղազէրեան, տոքթ. Յ. Գասապեան, Յ. Շահինեան, Ա. Քիւրտեան եւ Օ. Պէօճէքեան:

Անդամական ընդհանուր ժողովին «Եղած առաջարկի մը վրայ, Յակոբ Հայրապետեան եւ Ժիրայր Պալեան, որոնք միութեան ամենաեռանդուն աշխատողներէն եղած են, մեկնած ըլլալով քաղաքէս անձնական գործերու բերումով, անլանուեցան մասնաճիւղի պատուոյ անդամներ» («Ազգակ», 30 Կտեմբեր 1928):

Նորընտիր վարչութեան առաջին գործը կ'ըլլայ վաւերացրել Պասապտայի նորընտիր վարչութեան կազմը, կատարել Դամասկոսի խնդրանքը՝ Փութպոլի մրցումի համար տոմսակ ու յայտագիր զրկել նաեւ՝ սկստական գլխարկ: Վարչութիւնը Փութպոլի խումբերուն աւելի զարկ տալու համար, Շաւարշ Պէքէրեանին հետ խորհրդակցական ժողովէ մը ետք, կ'որոշէ կազմել Փութպոլի յանձնախումբ մը: Այս յանձնախումբին անդամ կը նշանակուին Հայկ Դաւիթեան, Կիրակոս Թազորեան, Արամ Քիւրտեան եւ Յովհաննէս Շահինեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան տասնամեակը կ'որոշուի մեծ շուքով տօնել երեկոյցով մը, որ ունենար մարզական եւ գե-

Ներսէս Արք. Բախտիկեան (1911-1989) ԱՆՏԻՊ, ԻԴ. ՄԱՍ

Նահր էլ Քէլպի խմբային պտոյտէն ետք, կ'որոշուի նման արշաւ մը կատարել դէպի Զահլէի մասնաճիւղ: Շոգեկառքի ընկերութեան նամակ կը գրուի կէս գին երթեւեկի տոմսի համար: Նման արտօնագրի մը համար Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչութիւնը կը դիմէ Միտուան Մարմնակրթական Միութեան համար, որպէսզի երթայ ու մրցի Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբին հետ:

3 Սեպտեմբեր 1928ի նիստին, նկատելով որ Փութպոլի խաղերու ժամանակաշրջանը եկած է, վարչութիւնը Շաւարշ Պէքէրեանը կը նշանակէ Ա. խումբի խմբապետութիւնը վարելու, իսկ Դամասկոս, իր տարեմուտի խաղին, օտար խումբի

դարուեստական բաժին: Այս տօնակատարութիւնը որպէսզի ընդհանուր բնոյթ կրէր, կը գրուի նաեւ Զահլէ, Դամասկոս, Հալէպ, Լաթաքիա, որպէսզի իրենց վայրերուն մէջ տօնելով այդ տասնամեակը, ժողովուրդին ծանօթացնեն Հ.Մ.Ը.Մ.ը:

Սկստական շարքերու դաստիարակութեան համար, վարչութիւնը կ'որոշէ Սոֆիայէն մարզիչ մը բերել: Մարզիչ մը Պէյրութի համար անհրաժեշտութիւն էր՝ մասնաւորապէս որ սեղանի վրայ կար շրջաններու կազմակերպման հարցը: Հետզհետէ, Սուրիոյ եւ Լիբանանի մօտաւոր եւ հեռավոր անկիւններուն մէջ մասնաճիւղեր արմատ կը ձգէին եւ նորեր կեանքի կու գային: «Սուրիոյ բոլոր շրջաններուն նման, - կը գրէ Լաթաքիոյ թղթակիցը, - այլուիներուն երկիրն ալ ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղը, կապուած Պէյրութի:

«Շատ փայլուն եւ եռանդուն սկզբնաւորութիւն մը ունեցաւ միութիւնը, կարծես Լաթաքիոյ երիտասարդութիւնը անհամբեր կը սպասէր անոր կազմութեան:

«Ֆուլթոնի մրցումները կանոնաւորապէս կը կատարուին՝ Փրանսական մարզադաշտին վրայ, մասնաւոր արտօնութեամբ:

«Մօտաւորապէս տասը ամսուան կեանք ունեցող այս մասնաճիւղը արդէն ձգեց հիմնական դիմ մը իր ետին, որ կը գրաւէ տեղացիներուն ուշադրութիւնը: Իր անակնկալ յաջողութիւնը Այն ժոզէֆ Քոլէճի խումբին դէմ, մեծ գրգիռ յառաջացուց քաղաքին մէջ («Ազդակ», 6 Նոյեմբեր 1928): Իսկ Դամասկոսի մէջ, «Նոյեմբեր 4ին տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկստական խումբին մարզահանդէսը եւ երդման արարողութիւնը, նախագահն էր Տէր Սարգիս Քհնյ: Պետրոսեան, օրուան թագուհին՝ տիկին Թ. Պոյաճեան:

«Մարզահանդէսը սկսաւ արիներու տողանցքով: Արիները խորխորէն կ'անցնէին՝ իրենց առջեւն ունենալով երկու դրօշակակիր - հայկական Շուազոյնը եւ սկառտականը: Ներկաները ծափերով ողջունեցին հայկական Շուազոյնը եւ արիները:

«Տողանցքին յաջորդեց երդման յուզիչ արարողութիւնը: Նախագահին երկու կողմը երկու սկառտներ Շուազոյն եւ սկառտական դրօշներով կանգնած են, մինչ խմբապետ Լուիսիկ Քիրէճեան կը բացատրէ սկառտներու պարտականութիւնը, կոչումը:

«Խմբապետ Լ. Քիրէճեան առաջնորդի աստիճան կու տայ Տ. Գասապեանին, Գ. Գազանճեանին եւ Ս. Պէքէրեանին:

«Երդման արարողութեանէն ետք կը սկսի մարզահանդէսը - բոլոր, վազք, տոպրակով վազք, պոռթկում իրարու կը յաջորդեն, որոնցմէ ետք, օրուան թագուհին նշաններ կու տայ առաջին հանդիսացողներուն՝ Յ. Նեստէքեանին, Տ. Գասապեանին, Ս. Պէքէրեանին եւ Կ. Թոքաթեանին:

«Քաղաքիս մէջ ամէնէն աւելի կենսունակութիւն ցոյց տուող միութիւններէն մէկն է Հ.Մ.Ը.Մ.ը, որուն անդամներուն թիւը 70էն աւելի է:

«Հ.Մ.Ը.Մ.ը քանիցս մրցումներ ունեցած է օտար խումբերու հետ եւ գրեթէ յաղթական դուրս եկած է, պատիւ ու պարծանք բերելով դամասկոսահայութեան» («Ազդակ», 14 Նոյեմբեր 1928): Դարձեալ Լաթաքիայէն, գաղութի կեանքին մասին ընդհանուր ակնարկութեամբ թղթակցութեան մը մէջ կ'ըսուի. «Գրեթէ մէկ տարուան գոյութիւն ունեցող Հ.Մ.Ը.Մ.ը ոչ թէ միայն հայութեան, այլ քաղաքի բոլոր ժողովուրդին մէջ, անխտիր, նոր հետաքրքրութիւն, խանդ յառաջացուցեց է իր կիրակնօրեայ փորձերով ու մրցումներով» («Ազդակ», 28 Նոյեմբեր 1928):

Պէյրութի մէջ, տասնամեակի յիշատակի տօնակատարութեան պատրաստութիւնները աւարտելով, մամուլին մէջ կը յայտարարուի մեծ հանդէս Հ.Մ.Ը.Մ.ի տասնամեակի առթիւ՝ կազմակերպուած Պէյրութի մասնաճիւղին կողմէ: Իսկ յայտարարութեան երկրորդ մասը կ'ըսէ. «Ս. Նշան եկեղեցիին մէջ տեղի պիտի ունենայ նաեւ մասնաւոր Պատարագ եւ հոգեհանգիստ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիր Շաւարշ Քրիսեանի եւ նահատակ ընկերներուն յիշատակին»:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի տասնամեակին նուիրուած հանդէսը տեղի կ'ունենայ Քիւրսայի մէջ: «Հանդէսին նախագահն էր տեար Միհրան Տամատեան: Բացման քանի մը գեղեցիկ խօսքերով ան շեշտեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի կարեւորութիւնը եւ ներկաներուն ծանօթացուց օրուան բանախօս Վահան Փափագեանը (Կոմս), իրեւ մեծ հայրենասէր եւ անբասիր յեղափոխական:

«Բանախօսութեանէն ետք գործադրուեցաւ յայտադրին գեղարուեստական ու մարզական բաժինը» («Ազդակ», 15 Դեկտեմբեր 1928):

Լաթաքիա կը տօնէ 23 Դեկտեմբերին: Այդ առթիւ բանախօսելու կը հրաւիրուին Սուրէն Բաբախեան եւ Պետրոս Չպուքեան: «Թախանձագին կը խնդրենքիս, - կը գրէ վարչութիւնը բանախօսներուն 14 Դեկտեմբեր թուագրով, - որ յանձն առնէիք այս պաշտօնը եւ պարզէիք Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեանքը ներկայ գտնուող հանդիսականներուն»: Իսկ Զահլէ կը տօնուի եկեղեցւոյ մէջ, ուր «Խուռն բազմութիւն մը կար»: Ազգ.

վարժարանի աշակերտներուն կողմէ կ'երգուի «Մեր հայրենիք», որմէ ետք, հանդէսին նախագահ Ներսէս Գազազեան կ'արտասանէ բացման խօսքը ու կը հրաւիրէ Սիմոն Թերճանեանը, որպէսզի օրուան առթիւ խօսի: Հանդէսը կը վերջանայ բանախօսին հրաւերով «Վայրկեան մը յոտնկայս յարգելու յիշատակը անոր նահատակ հիմնադիրին» («Ազդակ», 26 Դեկտեմբեր 1928):

Անցորդ մը, Սարհատ, իր ճամբու տպաւորութիւններուն մէջ, Հալէպի մասին խօսած ատեն կը գրէ:

«Հոս ալ ամենակենսունակ միութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ն է, որ երիտասարդներու երակներուն կը հոսեցնէ հայ արիւնը եւ անոնց սրտերուն մէջ վառ կը պահէ հայ առնական ոգին» («Ազդակ»):

Հալէպի վարչութիւնը 1928 թուականը կը դիմաւորէ կենսունակ ու վերանորոգ աւելցով սեղանի վրայ ունենալով, իր իսկ նախաձեռնութեամբ, նախորդ տարի իրականութիւն

դարձած իր մաշի հարցը, որ դարձեալ լուծումի կը սպասէ 1928 շրջանին համար:

«Լիկ մաշի նախագիծին պատրաստութեան համար հայ խումբերու ներկայացուցիչները առանձին ժողով մը կը գումարեն 4 Յունուար 1928ին եւ կ'որոշեն»:

«Լիկ մաշին մասնակցիլ փափաքող բոլոր խումբերու ներկայացուցիչները ընդհանուր ժողովի հրաւիրել յառաջիկայ Կիրակի, հայկական լսարանին սրա-

հը: Ներկայացող իւրաքանչիւր ներկայացուցիչ իր հետ պարտի բերել իր խումբին կողմէ խաղացողներուն անուանացանկը, իսկ եթէ երկու խումբերով կը մասնակցի, նոյնը երկու խումբերուն համար ալ պարտաւորիչ է»:

(Շար. 24)

The Champs Élysées just steps away and the Parc Monceau nearby

HOTEL

★ ★ ★

PAVILLON MONCEAU

PARIS

Full of charme,
Tastefully decorated 36 rooms and 6 suites with individual heating / air conditioning, direct access telephone line, internet connection, minibar, safety box and satellite TV. Private bathroom with hairdryer.
The suites can accommodate 3 adults or a family with parents and 2 children.

43 rue Jouffroy d'Abbans 75017 Paris
Tel 331 56 79 25 00 - Fax 331 42 12 99 38
infos@pavillon-monceau.com
www.pavillon-monceau.com

ՊԱՏԻԺ Կ'ՈՒԶԵՄ...

Յարութիւն Սրկ. Շէրնէգեան
ԴՊՐԵՎԱՆՔ ՅԱՅՈՑ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ
ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ

Կեանքի մէջ իրականութիւններ կան, որոնք երբեմն առանց անդրադառնալու մեր քայլերուն հետ կ'ընթանան: Այդ իրականութիւններէն մէկը, որուն անդրադարձած եմ մորթիս վրայ զգալէ ետք, յիշատակի մը կ'առնչուի: Դժբախտաբար, շատերը հնազանդ եւ նկարագիրով տիպար ըլլալով՝ չարութիւններէ հեռու կը մնան, սակայն ապագային մարդոց յիշողութիւններէն կը ջնջուին: Իսկ չարութիւն ընդունելը ո՛չ միայն կը յիշուին, այլև՝ հաճոյքով կը խօսուի անոնց մասին: Արդա՞ր է: Չարերը աւելի լաւ եւ շատ կը յիշուին, իսկ բարիները կը մոռցուին...:

Երկրորդ անգամ ըլլալով պիտի մասնակցէի բանակումի: Առաջին բանակումէս փորձառաբար ուզեցի այս անգամ բանակումը աւելի լաւ ճանչնալ: Խառնուածքով հանդարտ ըլլալու բերումով միշտ կը զրկուէի պատիժներէ: Իսկ երբ պատիժ մը ստանայի, ակնկալածս չէր ըլլար... Պատիժը իր փոքրութեամբ հեզնական ժպիտով մը կը նայէր ինծի:

Չարութիւն ընէի՞: Միշտ ալ ձախողած էի: Բայց արդար ալ չէր: Ինչո՞ւ ուրիշներ պատիժը «պիտի համտեսէին» եւ ապա այդ պատիժով պիտի հպարտանային, իսկ ես՝ ոչ: Պատիժը բանակումին «համն ու հոտն էր»: Այն իրադարձութիւնը, որ լաւագոյն ու անմոռանալի յիշատակ կը ձգէ: Պատժողին համար հպարտանքի առարկայ երեւոյթ մը:

Լուրջի առած էի: Ես ի՞նչ պիտի պատմէի ընկերներուս: Գէթ պատիժ մը չէի ստացած իբրեւ յիշատակ:

Այս մտահոգութիւններով գացի խմբապետի քով եւ իրմէ խնդրեցի պատիժ մը: Երնէ՛կ լուսինէն անծանօթ էակ մը իջնէր, քան իր այդ շուարած վիճակը տեսնէի:

Աւելի՛ն, խենթ հռչակեց զիս.

- Խե՞ն թ ես: Ինչո՞ւ պատիժ տամ քեզի:

Բայց ես լուրջ էի: Գիտակցութիւնս տեղն էր եւ հարբած ալ չէի: Բաւական մը զինք համոզելէ ետք, զիս տարաւ բանակում:

մի ընդհանուր պատասխանատուին մօտ: Ան ալ զարմացաւ: Բայց փափաքիս ընդառաջելով, սրտիս հանգստութիւն մը տուաւ: Քանի մը վայրկեան խնդրեց եւ ըսաւ.

- Քեզի ցոյց պիտի տամ այնպիսի պատիժ մը, որ գիտնաս թէ ի՞նչ լսել է պատիժ:

Ես էի խնդրողը: Բայց վերջապէս վախ մը ունէի... կը փորձէի ծածկել զայն, որպէսզի ձիւնազնդակի պէս չթաւալէր եւ չմեծնար: Ինքզինքս պէտք է գսպէի:

Պատասխանատուն վերադարձաւ ցիցերով եւ հաստ պարաններով: Գետին պառկեցնելով զիս, ձեռքերս ծառի մը կոճղին կապեց, իսկ ոտքերս՝ գետինը գամուած ցիցին: Աչքերս լաթով մը գոցեց եւ քանի մը վայրկեան հեռացաւ: Արեւու լուրջ մը առնելով... ես ալ չզիտցայ: Կարճ ժամանակ մը ետք եկաւ: Իր ձայնէն զատ ուրիշ ձայներ ալ կը լսուէին: Բայց վերջապէս, արեւու լուրջէն չհիւանդանալու համար ղեղ մը պէտք էր: Հետեւաբար, երեսէս սկսեալ ցեխով ներկեց մարմինս: Որքա՛ն կը մտածէր իմ մասիս... հոգատարութիւն: Քիչ մըն ալ մարձում պէտք էր... եւ հարուածներ սկսան բազմաթիւ բանակողներու կողմէ: Միայն ներեցէ՛ք, որ չեմ յիշեր ուրկէ...

Մայրամուտին հետ պատիժս ալ վերջ գտաւ: Արեւը իր պայծառ երեսով զիս անվերջ դիտելէ ետք՝ գնաց մրափելու: Ազատ արձակուեցան ձեռքերս, ոտքերս ու աչքերս: Բայց ուրկէ՞ գիտնայի, թէ պատիժս իր վերջին կնիքը չէր դրած: Պատասխանատուն հրամայեց, որ իր քսած «ղեղը» պահեմ մինչեւ յաջորդ օր: Արդեօ՞ք լուսնկան ալ իր շողարձակումներով մորթին վրայ կ'ազդէ: Հնազանդեցանք, որպէսզի պատիժը իր լրումին հասնի: Վերջապէս, աժան գիտնով չի ծախուիր պատիժը...

Այս «չարութիւնս» մէկը կը յիշէ՞ ինձմէ գատ...

ՀԱՅՐԵՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԻ ՆՈՐ ԱՍՏՂԸ` ՀԵՆՐԻԽ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Գէորգ Թորոյեան ՊԵՅՐՈՒԹ

30 Օգոստոս 2010ին, Շախթիոր Տոնեցքը եօթուկէս միլիոն տուրք վճարելով՝ հինգ տարուան պայմանագիրով իր կազմին կը միացնէր հայրենի ֆուտպոլիստ Հենրիխ Մխիթարեանը:

Այս փոխանցումը հայկական ֆուտպոլի պատմութեան մէջ մեծագոյններէն էր, եթէ ոչ մեծագոյնը: Պատահականութիւն չէր այսքան մեծ գումար տրամադրել ոչ այնքան անուանի ֆուտպոլիստի մը, որ տակաւին հազիւ քսան տարեկան էր:

Ո՞վ է Հենրիխ Մխիթարեան:

Հենրիխ հայրենի նշանաւոր ֆուտպոլիստ Համլէթ Մխիթարեանի զաւակն է: Ան ծնած է Երեւան, 21 Օգոստոս 1989ին: Ֆուտպոլիստի ասպարէզը սկսած է «Փիւնիկ»ի շապիկով եւ անոր հետ 2006-2009 տարեշրջաններուն Հայաստանի ախոյեանութեան խաղերուն խաղացած է 89 խաղ եւ նշանակած է 35 կոլ: Այս ժամանակամիջոցին, ան իր ակումբին հետ չորս անգամ հանդիսացած է Հայաստանի ախոյեան: 2007 եւ 2009 տարեշրջաններուն, «Փիւնիկ»ի հետ տիրացած է Հայաստանի գերբաժակին, իսկ 2009ին՝ Հայաստանի բաժակին: 2009ին, ան ընտրուած է «Հայաստանի լաւագոյն ֆուտպոլիստ» եւ «Հայաստանի լաւագոյն երիտասարդ ֆուտպոլիստ»:

2009ի Յուլիսին, Մխիթարեան կը միանայ Տոնեցքի Մեթա-

լուրկին: Մէկ տարի ետք, 21 տարեկանին, ան կը դառնայ խումբին խմբապետը, այսպէսով դառնալով խումբին ամենէն երիտասարդ խմբապետը: Մեթալուրկի հետ ան հանդէս կու գայ 46 մրցում եւ կը նշանակէ 17 կոլ: Նոյն տարուան Օգոստոսին կը միանայ Շախթիոր Տոնեցքին եւ անոր հետ ցարդ կատարած է 15 մրցում եւ նշանակած է 4 կոլ: Մխիթարեան Շախթիորի հետ առաջին անգամ հանդէս կու գայ «Չեմփիընզ լիկ»ի մրցումներուն՝ «Սփորթինկ Փրակա»յի դէմ: Մրցումը կ'աւարտի Շախթիորի յաղթանակով:

Մխիթարեան 14 Յունուար 2007ին կը միանայ Հայաստանի ազգային խումբին եւ իր առաջին ելոյթը կ'ունենայ Փանամայի դէմ: Մինչեւ օրս ան 21 անգամ կրած է ազգային խումբին շապիկը եւ նշանակած է 4 կոլ, որոնցմէ առաջինը՝ 28 Մարտ 2009ին, աշխարհի ախոյեանութեան գտումի մրցումներուն՝ Իսթոնիոյ դէմ:

Հենրիխ միջնապահ ֆուտպոլիստ մըն է: Ան տարուէ տարի ինքզինք պարտադրող մարզիկ մըն է: Անոր առանցքային

դերակատարութիւնը ակնյայտ դարձաւ Հայաստանի կատարած վերջին երեք մրցումներուն, մանաւանդ Սլովաքիոյ եւ Անտորալի դէմ, երբ ան կարողացաւ ղեկավարել դաշտին կեդրոնը եւ յաջողեցաւ խաղին ղեկը պահել հայրենի մարզիկներուն ի նպաստ: Աւելին, յիշեալ մրցումներուն ան նշանակեց մէկական կող:

Միութեան հետզհետէ յաջող ելոյթներ կ'ունենայ նաեւ Շախմիտի հետ: Ան փնտռուած մարզիկ է ակումբին կողմէ: Վստահաբար, քանի մը տարի ետք, ան պիտի շարժէ եւրոպական անուանի ակումբներուն հետաքրքրութիւնը, որոնք պիտի ուզեն իրենց կազմին միացած տեսնել հայրենի Ֆուլթայլիստը:

Զանազանեաններու, Անդրէասեաններու, Իշտոյեաններու Յովհաննիսեաններու, Մելիքեաններու ժառանգորդը հանդիսացող ՀԱՅ Ֆուլթայլիստը տակաւին իր ասպարէզի վերելքին սկզբնաւորութեան է: Մեր սպասումն է, որ ան իր տաղանդը պահէ, զարգացնէ եւ որպէս ՀԱՅ մարզիկ շարունակէ նուաճումներ արձանագրել մարզական մեծ աշխարհին մէջ, որպէսզի նաեւ հոն յիշեն մեզ որպէս ազգ եւ մեր ազգի զաւակներուն նուա-

ճումներն ու արժանիքները գնահատեն ըստ արժանւոյն:

'Made from one single slice of natural Australian opal'

Classique®

OPAL DIAL WATCH

Sarkis Der Bedrossian

*Sams Watchmaker Jeweller Pty. Ltd.
123 Clarence Street
Sydney 2000
Australia*

Phone: +61 2 9290 2199
fax: +61 2 9262 1630
Website: www.classiquewatches.com
Email: Info@classiquewatches.com

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը ԱՆՑՆՈՂ ԵՐԿԱՄԵԱԿԻՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

2009 թ. Մարտի 4ին կայացած համաժողովի ընթացքում ընտրուած Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի վարչութիւնը 2009 թ-ի Մարտի 5ին կայացած իր առաջին նիստում կատարեց պարտականութիւնների հետեւեալ բաժանումները.-

Հրաշեայ Շմաւոնեան- Ատենապետ
Օշին Փիրումեան- Փոխ ատենապետ, գանձապահ, միջազգային կապերի պատասխանատու

Լիլիթ Վարդանեան- Ատենադպիր
Լիլիթ Զաքարեան- Միջազգային կապերի պատասխանատուի տեղակալ

Յարութ Նասոյեան- Շիրակի մարզի պատասխանատու
Արմէն Նազարեան- Արմաւիրի մարզի պատասխանատու
Վարդան Միրումեան- Կոտայքի մարզի պատասխանատու
Հենրի Յարութիւնեան
Նարինէ Թովմասեան

Վարչութեան անդամ քոյր Նարինէ Թովմասեանը 2009 թ-ի Դեկտեմբերի 3ին ներկայացրել է իր հրաժարականը: Վարչութիւնը մինչ այժմ գործել է ութ հոգանոց կազմով:

ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

2009 թ-ին վարչութեան կողմից հաստատուել է խմբապետ

տական խորհրդի հետեւեալ կազմը.-
Եղբ. Ռոմանոս Պետրոսեան- Ընդհանուր խմբապետ
Քոյր Նունէ Մարգարեան- Աքելյա
Եղբ. Վիգէն Յովհաննիսեան- Փոխ խմբապետ
Հետագային, պայմանների բերումով, խորհուրդը գործեց երկու հոգանոց կազմով.-
Եղբ. Ռոմանոս Պետրոսեան- Ընդհանուր խմբապետ
Եղբ. Կարէն Տէրտէրեան- Փոխ խմբապետ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ

Ա) Ներ-կազմակերպական

2009

Ապրելի 18- Հրազդեան ուսումնական կենտրոնում նշվեց «Հայ ըՄ-կառուցի օրը»: Անցկացվեցին տոնական սկսույթներ

կան արարողություններ, կազմակերպվեցին նորացված պաշտոնական կայքէջի շնորհահանդես, գնահատագրերի եւ յուշանուէրների յանձնում:

Ապրիլի 24- Կազմակերպվեցին անդամները մասնաճյուղերում մասնակցել են Հայոց Յեղասպանության զոհերի յիշատակը յաւերժացնող ծրագրերի:

Մայիսի 28- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բոլոր միաւորների սկաւտները մասնակցել են «Հանրապետութեան Օր» պետական տօնի շրջանակներում կազմակերպուած ծրագրին: Տեղի է ունեցել քայլերթ դէպի Բաշ Ապարանի հերոսամարտի յուշահամալիր: Սաղմոսավանք եկեղեցու մօտ անցկացուել է սկաւտական խոստման արարողութիւն:

Յուլիսի 21- Գիւմրիում անցկացուել է շախմատի սիրողական բաց մրցոյթ՝ նուիրուած Տիգրան Պետրոսեանի 80ամեակին եւ շախմատի միջազգային օրուան (Յուլիսի 20): Մրցմանը մասնակցել են Երեւանի եւ Գիւմրիի միաւորների 12 անդամներ:

Օգոստոսի 18-23- Բիւրականում անցկացուել է Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի համահայաստանեան տարեկան ընդհանուր բանակումը, որին մասնակցել են բոլոր միաւորներից եւ Աշտարակի նոր կազմաւորուած կառուցից 250 դայրիկ-արծուիկներ, արի-արենոյշներ եւ երէց-պարմանուհիներ:

Բանակումը նուիրուած էր Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի հայրենիքում վերահիմնադրման 20ամեայ յոբելեանին: Բանակումի ընթացքում կազմակերպուել է քայլարշաւ դէպի Արշակունիների արքունական դամբարան (Արագածոտնի մարզ, գիւղ Ձորափ), որտեղ յուշակոթողի մօտ 22 երէց-պարմանուհիներ երէցական երգում են տուել:

Սեպտ. 20-21- Անցկացուել է համահայաստանեան արշաւ-բանակում՝ Խոսրովի պետական արգելոց:

Դեկտեմբերի 19- Երեւանի «Էրեբունի Փլազա» հիւրանոցի շքասրահում մեծ հանդիսաւորութեամբ նշուել է Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 20ամեակը: Միջոցաւման ընթացքում շնորհակալագրերով եւ նուէրներով պարգեւատրուել են Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի ընդհանուր խմբապետները: Կազմակերպութեանը նիւթական օժանդակութիւն ցուցաբերելու համար «Ոսկէ Շուշանածաղիկ» յուշամետալով պարգեւատրուել են երկու բարերարներ:

2010

Յունուարի 24- Երեւանում անցկացուել է տարեկան միջոցաւում Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բոլոր միաւորների շուրջ 110 ներկայացուցիչների մասնակցութեամբ: Խմբապետական Խորհրդի կողմից ներկայացուել է 2009 թ. գործունէութեան ամփոփ հաշուետուութիւնը, կատարուել է արժեւորում, աչքի ընկած միաւորներին յանձնուել են յուշանուէրներ ու գնահատագրեր:

Ապրիլի 18- Գիւմրիում նշուել է «Հայ Սկաւտի Օրը»՝ մասնակցութեամբ 130 սկաւտների: Արժեւորուել է հայ իրակա-

նույնիսկ մէջ սկսողական շարժման մոտաք գործելու 100ամեակն ու Ալեքսանդրապոլ- Գիւմրիում սկսողական շարժման հիմ- նադրման 90ամեակը: Անցկացուել է տօնա- կան սկսողական արարողութիւն, քաղաքի կենտրոնական հրապարակում՝ նորագիր ան- դամներին սկսողական խոստման արարո- ղութիւն:

Ապրիլի 24- Կազմակերպութեան անդամ- ները մասնակցել են Հայոց Ցեղասպանու- թեան զոհերի յիշատակը յաւերժացնող ծրագ- րերի:

Յուլիսի 5- Գիւմրիում անցկացուել է Հ.Հ. Սահմանադրութեան 15ամեակին նուիրուած միջոցառում, որի ընթացքում մասնակիցնե- րին են ներկայացուել Հայ իրաւական մտքի, հայոց մէջ սահմանադրութիւնների նախագը- ծերի, սահմանադրական կարգի վերաբերեալ թեմատիկ նի- թեր: Անցկացուել է քննարկում եւ օրուան խորհրդի, պետա- կան կարեւորագոյն այլ տօնի արժեւորում:

Օգոստոսի 20-28- Բիւրականում անցկացուել է Հ.Մ.Ը.Մ.- Հ.Ա.Ս.Կ-ի համահայաստանեան տարեկան ընդհանուր բա- նակումը՝ նուիրուած Հայ իրականութեան մէջ սկսողական շարժման տարածման 100ամեակին:

Սեպտեմբերի 21- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի աւելի քան 80 ան- դամներ վերելք է կատարել Արագած լեռան հարաւային գա- զաթ՝ նուիրուած Հ.Հ. անկախութեան օրուան:

Նոյեմբերի 16- Երեւանում նշուել է Հ.Մ.Ը.Մ-ի հիմնադ- րութեան 92ամեակը:

Դեկտեմբերի 2- Միաւորներում նշուել է Հ.Մ.Ը.Մ-ի Հա- յաստանում վերահիմնադրման 21ամեակը:

Դեկտեմբերի 16- Անցկացուել է Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի հիմ- նադիրներից պատմամարտիկ Վարդան Բախչեանի յիշատա- կին նուիրուած միջոցառում: Եռաբլուրում կազմակերպու- ւել է երէցների երգման արարողութիւն:

Դեկտեմբեր 24- Գիւմրիի մասնաճիւղի 6 հոգանոց տարա- զաւոր կազմը մասնակցել է Հ.Ա.Յ. Շիրակի թեմի երիտա- սարդական կառոյցի կազմակերպած՝ հոգեւոր թեմայով «Ի՞նչ, որտե՞ղ, ե՞րբ» դաստիարակչական խաղին: Մասնակից 17 թիմերի մէջ, մասնաճիւղի «Սկսողներ» թիմը զբաղեցրել է ճրդ տեղը: Սա բաւականին լաւ արդիւնք է, եթէ հաշուի առ- նենք, որ առաջին հորիզոնականներ զբաղեցրած կազմերը Հայաստանի բարձրագոյն լիկայում հանդէս եկող թիմեր էին, իսկ մեր կազմը խաղում էր առաջին անգամ:

Մնայուն դպրոց բանակում
Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի վարչութիւնը կազմակերպութեան աստիճանաւորական կազմը համալրելու նպատակով իրակա- նացրել է դրամաշնորհային ծրագիր, որի շրջանակներում մի քանի փուլերով կազմակերպուել են աստիճանաւորական սե- մինարներ, դասընթացներ ու բանակումներ:
Այսպէս՝

2009

Օգոստոսի 15-17- Բիւրականում անցկացուել է սկսողա- կան Բ. կարգի դասընթաց: Մասնակցել են 77 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.- Հ.Ա.Ս.Կ-ի ութ միաւորներից:

Հոկտեմբերի 18- Երեւանում անցկացուել է սեմինար: Կազմակերպուել է այցելութիւն Միծեռնակաբերդի յուշահա- մալիր եւ թանգարան: Հանդիպում-քննարկում է տեղի ունե- ցել Ցեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտի տնօրէն Հայկ Դեմոյեանի հետ: Մասնակցել են 36 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.- Հ.Ա.Ս.Կ-ի 6 միաւորներից:

Նոյեմբերի 1- Գիւմրիում անցկացուել է սկսողական Բ. կարգի դասընթաց: Մասնակցել են 38 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.- Ս.Կ-ի 5 միաւորներից:

Նոյեմբերի 27-29- Ծաղկաձորում անցկացուել է սկսող- տական Բ. կարգի դասընթաց: Մասնակցել են 44 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 8 միաւորներից:

2010

Փետրուարի 26-28- Աղվերանում անցկացուել է դեկաւար- ման դասընթաց՝ մասնաճիւղերի պատասխանատու եւ աստի- ճանաւորական կազմերի համար: Մասնակցել են 35 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բոլոր միաւորներից:

Մարտի 21- Հրազդանում անցկացուել է սկսողական Բ. կարգի դասընթաց: Մասնակցել են 46 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.- Ս.Կ-ի բոլոր մասնաճիւղերից:

Ապրիլի 17- Գիւմրիում անցկացուել է սկսողական Բ. կարգի դասընթաց: Մասնակցել են 56 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.- Ս.Կ-ի բոլոր մասնաճիւղերից:

Մայիսի 28-30- Աղվերանում անցկացուել է սկսողական Բ. կարգի դասընթաց: Դասընթացավարների թւում եղել են Դանիայից եւ Շուէտից հրաւիրուած միջազգային սկսողա ուսուցանողներ: Մասնակցել են 54 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բոլոր մասնաճիւղերից:

Սեպտեմբերի 20- Բիւրականում անցկացուել է երէցական դասընթաց՝ մասնաճիւղերի 16 տարեկանից բարձր անդամնե-

րի համար: Մասնակցել են 54 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բոլոր մասնաճիւղերից:

Հոկտեմբերի 3- Հրազդանում անցկացուել է սկաուտական Բ. կարգի դասընթաց: Մասնակցել են 63 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բոլոր մասնաճիւղերից:

Հոկտ. 15-17- Բիւրականում անցկացուել է սկաուտական Բ. կարգի դասընթաց: Դասընթացավարների թվում եղել է Դանիայից հրաւիրուած միջնագգային սկաուտ ուսուցանող: Մասնակցել են 58 հոգի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բոլոր մասնաճիւղերից:

Բ) Միաւորներ Երեւան

Երեւան միաւորը գործում է Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի կենտրոնական գրասենեակի տարածքում: Գրեթէ երկու տարուայ կտրուածքով՝ 2009 թ-ի Ապրիլից մինչեւ 2010 թ-ի Հոկտեմբերը, բացի շաբաթօրեայ կիրակնօրեայ աշխատանքներից, միաւորի սկաուտներն ու երէցները մասնակցել են համահայաստանեան բոլոր միջոցառումներին՝ աստիճանաւորական մնայուն դպրոցի դասընթացներին եւ սեմինարներին, բանակումներին եւ արշաւներին: Քարոզչական աշխատանքները, հասարակական տարբեր միջոցառումներին մասնակցելով (ծառատունկ, կանաչաստան ձմեռնային փառատօնի բացումը եւ այլն...) շարունակում են: 2009ին Գիւմրիի միաւորի հետ միասին կազմակերպել է միջ-միաւորային բանակում: 2010 թ-ին մասնակցել են Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ծրդ ընդհանուր բանակումին, Քիւեի Հ.Ս.Շ. Եւրասիական ռեգիոնի միջնագգային Ֆորումին, Աթէնքի «Սկաուտ-Ակադեմիա» ծրագրին, Պելառուսում եւ Մոլտովայում կազմակերպուած բանակումներին եւ Եւրասիա տարածաշրջանի 4րդ կոնֆերանսին:

Արովեան

Միաւորը գործում է քաղաքապետարանի Մանկապատանեկան Ստեղծագործական կենտրոնում: Միաւորը ողջ այս շրջանում գործել է բնականոն գործունէութեան գրաֆիկով, իր ակտիւ մասնակցութիւնն է բերել նաեւ «Աստիճանաւորա-

կան Մնայուն դպրոց»ի դասընթացներին եւ համահայաստանեան բանակումներին: Միաւորում կազմակերպուած է քարոզչական կայուն աշխատանք: Ակտիւ մասնակցութիւն են ունեցել համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ծրդ բանակումին, 3 աստիճանաւոր մասնակցել են Մոլտովայում, Քիւեում եւ Աթէնքում կազմակերպուած միջնագգային ծրագրերին:

Արմաւիր

Աշխատանքները ծաւալում են Վարդան Բախշեանի անւան թիւ 2 դպրոցում: Մէկ դասարան եւ դպրոցի բակը տրամադրուել է պարապմունքների համար: Անցկացուած են ամէն շաբաթեայ գործունէութիւններ, աստիճանաւորական ժողովներ: Միաւորի անդամները մասնակցել են մի շարք միաւորային ու միջ-միաւորային ծրագրերի. արշաւներ, հանրօգուտ աշխատանքներ, համատեղ ծրագրեր այլ կազմակերպութիւնների հետ: Միաւորի պատասխանատուները ընդգրկուած են եղել աստիճանաւորական մնայուն դպրոցի սեմինարներում: Համագործակցում են ինչպէս տեղի կենդանաբանական այգու, այնպէս էլ «Մշակութային ցեղասպանութիւն» եւ «Երիտասարդ կենսաբաններ» Հ.Կ.ների հետ:

Մասնակցել են միջնագգային ծրագրերի. Գուրգուֆում՝ «Հաղորդակցութեան սեմինարին», Քիւեում՝ երիտասարդական Ֆորումին, Մոլտովայի եւ Եգիպտոսի բանակումներին ու Եւրասիա տարածաշրջանի առաջին երիտասարդական Ֆորումին: Ակտիւօրէն մասնակցել են նաեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ծրդ մարզախաղերին եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ծրդ ընդհանուր բանակումին:

Էջմիածին

Միաւորն իր աշխատանքները շարունակում է միջնակարգ դպրոցում՝ շաբաթ օրերին: Դպրոցում յատկացուած է մէկ դասարան, մարզադահլիճը եւ բացօթեայ բակը: Միաւորը գործել է բնականոն հունով՝ ներառեալ իրենց պատասխանատուների մասնակցութիւնը աստիճանաւորական մնայուն դպրոցի սեմինարներին: Միաւորից մէկ մասնակից ենք ունեցել Քիւեի միջնագգային սեմինարին, մէկ մասնակից՝ Պելառուսի ձմեռարին եւ երկու մասնակից՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ծրդ բանակումին:

Չարենցաւան

Չարենցաւանում գրասենեակի առկայութիւնը նպաստել է աշխատանքների ակտիւութեանը: Միաւորը քարոզչական աշխատանքներ է սկսել եւ իր ծրագրերում գերակայում են աւելի շատ անդամների ներգրաւումը: Գործունէութիւնից զատ մասնակցել են աստիճանաւորական մնայուն դպրոցի դասընթացներին: Չարենցաւանի երէցներն կամաւորական ակտիւ աշխատանքներ են տարել համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ծրդ բանակումի եւ համահայաստանեան բանակումի ընթացքում:

Գիւմրի

2009-2010 շրջանում «Վահան Չերազ» միաւորը ծաւալել է բաւականին ակտիվ գործունէութիւն: Ամէն շաբաթ անցկացուել են աստիճանաւորական ժողովներ: Բազմաթիւ հանդիպումներ են եղել Շիրակի թեմի Առաջնորդի, հոգեւորականների, բուհերի ղեկավարների, դպրոցների տնօրէնների, ուսանողների, երիտասարդների, Հ.Կ. ներկայացուցիչների հետ: Միաւորն իր մասնակցութիւնն է բերել համահայաստանեան բոլոր ծրագրերին: Երեւանի միաւորի հետ իրականացրել են միջ-միաւորային մէկ բանակում: Ինքնուրոյն կազմակերպել են շուրջ 15 արտահերթ միջոցառում: 5 ծրագիր իրականացուել է այլ կազմակերպութիւնների հետ: Մասնաճիւղի ներկայացուցիչները մասնակցել են 1 համահայկական եւ 8 միջազգային ծրագրերի:

Միաւորի ներկայացուցիչները ե՛լ որպէս մասնակից, ե՛լ որպէս օժանդակ կազմի անդամներ մեծ ակտիվութեամբ մասնակցել են համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ցրդ մարզախաղերին եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ցրդ ընդհանուր բանակումին:

Տարեջրջանը յատկանշական է եղել միաւորի գրասենեակի ձեռքբերմամբ:

Հրազդան

Միաւորը գործունէութիւնն անցկացնում է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հրազդանի Երիտասարդական Կենտրոնում: Աշխատանքները տարւում են պարբերաբար, քարոզչական աշխատանքների հետ միասին: Միաւորը մասնակցել է նաեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ցրդ բանակումին եւ համահայաստանեան բանակումներին: Մասնակցել են նաեւ աստիճանաւորական մնացուել դպրոցի դասընթացներին:

Գ) Հ.Մ.Ը.Մ. – Հ.Մ.Ը.Մ. Հ.Ա.Ս.Կ. Կապեր

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Մ.Ը.Մ. Հ.Ա.Ս.Կ. կապերը գտնւում են բարձր մակարդակի վրայ: Ուրախութեամբ պէտք է նշել, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կենտրոնական Վարչութեան որոշմամբ 2009 թ. Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ներկայացուցիչ եղբայրներ Հրաչեայ Շմաւոնեանն ու Օշին Փիրումեանը նշանակուել են համա-

Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ցրդ մարզախաղերի կազմակերպիչ յանձնախմբի անդամ: Աւելի ուշ, 2010 թ. եղբ. Օշին Փիրումեանը նշանակուել է համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ցրդ ընդհանուր բանակումի խմբագետ: Ընթացքում Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի անդամները անախաղէպ ջանասիրութեամբ եւ նուիրուածութեամբ ակտիվ մասնակցութիւն են ունեցել Հ.Մ.Ը.Մ.ական աշխատանքներին:

2009

Ապրիլի 9-12- Կազմակերպութեան ատենակետ եղբ. Հրաչեայ Շմաւոնեանը մասնակցել է Փարիզում կայացած Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-ըիւանային խորհրդաժողովին:

Յուլիսի 22-26- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ընդհանուր խմբագետ եղբ. Ռ. Պետրոսեանը եւ փոխ խմբագետ եղբ. Վ. Յովհաննիսեանը Հա-

լէպում մասնակցել են Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կենտրոնական Վարչութեան նախաձեռնած խմբագետական վերաորակաւորման տեսագործական դասընթացին եւ ստացել Վկայել կարգ:

Օգոստոսի 1-8- Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութեան մէջ առաջին անգամ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական հերթական մարզախաղերը կազմակերպուեցին Հայաստանում: Հ.Մ.Ը.Մ.ի 15 շրջաններից 400 մարզիկ մասնակցեցին խաղերին: Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ն իր մասնակցութիւնն ունեցաւ հինգ մարզաձեւերում: Շախմատի մրցութիւնում Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ը գրաւեց առաջին 4 տեղերը:

Բացումը կատարուեց Հանրապետութեան հրապարակում եւ հանրային հեռուստատեսութիւնը հեռարձակեց արբանեակով: Փակման արարողութիւնից յետոյ կազմակերպուեց պարահանդէս-ճաշկերոյթ:

Կարելի է ասել, որ մարզախաղերն անցան բարձր մակարդակով, եւ դրանում պէտք է կարեւորել Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի միաւորների պատասխանատուներից բաղկացած օժանդակ կազմի դերակատարութիւնն ու պատրաստակամութիւնը մարզախաղերի նախապատրաստական եւ իրագործման փուլերում:

2010

Յուլիսի 26-29- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ընդհանուր խմբագետ եղբ. Ռոմանոս Պետրոսեանը եւ ընդհանուր փոխ խմբագետ Վիգէն Յովհաննիսեանը Բիւրականում մասնակցել են Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կենտրոնական Վարչութեան նախաձեռնութեամբ՝ միութեան պատմութեան մէջ առաջին անգամ կազմակերպուած, բարձրագոյն որակաւորման «Արարատեան» կարգի տեսական եւ գործնական դասընթացներին: «Արարատեան» կարգ է շնորհուել եղբայրներ Ռոմանոս Պետրոսեանին, Հրաչեայ Շմաւոնեանին, Աւետիս Պէրպէրեանին եւ քոյր Լիլիթ Զաքարեանին:

Յուլիսի 31- Օգոստոսի 8- Բիւրականում տեղի է ունեցել համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ցրդ ընդհանուր բանակումը՝ միութեան 17 շրջանների 555 սկաւտների մասնակցութեամբ:

Բանակումի բացման արարողութեանը ներկայ է գտնուել եւ իր ողջոյնի խօսքը մասնակիցներին յղել Հ.Հ. Սփիւռքի նախարար Հրանոյշ Յակոբեանը: Բանակումի ընթացքում սկառուները հիւրընկալել են նաեւ այդ ժամանակ Հայաստանում գտնուող՝ Հ.Հ. Սփիւռքի նախարարութեան «Արի տուն» ծրագրի մասնակիցներին: Երկրների ներկայացման օրը նախարարի հետ բանակավայր էր ժամանել Հ.Հ. փոխ վարչապետ Արմէն Գէորգեանը եւ իր ողջոյնի խօսքը փոխանցել ներկայներին:

Օգոստոսի 11- Անցկացուել է Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Ա.Մ.Ն. Արեւմտեան շրջանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի քոյր մասնաճիւղերի «Միասնութեան օր» ծրագիրը՝ 80 ամերիկահայ եւ 60 հայաստանցի սկառուների մասնակցութեամբ: Ծրագրի մեծ մասն անցել է Երեւանի Հայկ Յովսէփեանի անուան բանակավայրում:

Պէտք է նշել նաեւ, որ քոյր մասնաճիւղերի ծրագրի շրջանակներում իրականացել է եւս մէկ ծրագիր. Գիւմրիի միաւորն այժմ ունի գրասենեակ, որի վարձակալութիւնը հոգում է Արեւմտեան Ամերիկայի շրջանը: Աշխատանքներ են տարւում եւս մի քանի գրասենեակ ձեռք բերելու ուղղութեամբ: Առաջնահերթը Արմաւիրի միաւորի գրասենեակի հարցն է, քանի որ միաւորում արձանագրուում է անդամների զգալի աճ եւ ներկայիս տարածքն այլեւս յարմար չէ միաւորի խմբերի գործունէութիւնը պատշաճ կերպով կազմակերպելու համար:

Դ) Հ.Ս.Շ. եւ այլ միջազգային կազմակերպութիւններ 2009

Ապրիլի 24-26- եղբայրներ Բագրատ Եսայեանը եւ Օշին Փիրումեանը մասնակցել են Քիւեռում կայացած երրօրեայ եւ եւրասիական ռեգիոնների առաջին համատեղ հանդիպմանը:

Մայիսի 28-Յունիսի 7- Հ.Հ. սպորտի եւ երիտասարդութեան հարցերի նախարարութեան նախաձեռնութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի 5 ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի պատուիրակութիւնը

կուլթեան կազմում Պելրուսի «Զուբրիոնոկ» կրթաառողջարանային կենտրոնում մասնակցել են միջազգային երիտասարդական ֆորումին:

2010

Փետրուարի 3-13- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի աստիճանաւոր էդուկարը Խաչատրեանը (Գիւմրի) մասնակցել է Արաբական Միացեալ Էմիրութիւնների Շարժա քաղաքում կազմակերպւած՝ «Սկառուութիւն եւ ինտելեկտուալ նախաձեռնութիւններ» (գիտութեան, տեխնոլոգիաների, կապի, շրջակայ միջավայրի պահպանութեան բնագաւառում) միջազգային 4րդ երիտասարդական հաւաքին:

Մարտի 19-21- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի վարչութեան անդամ Լիլիթ Զաքարեանը Եւրասիա ռեգիոնի 3 այլ ներկայացուցիչների հետ մասնակցել է եւրոպական ռեգիոնի սկառու-լիտերների համար Լիւքսեմպուրկի դքսութիւնում կազմակերպւած ցանցային հանդիպմանը (Overture Network Meeting):

Ապրիլի 28-28- Ռուսաստանի Դաշնութեան Տուլա քաղաքի Լ. Ն. Տոլստոյի անուան պետական մանկավարժական համալսարանում տեղի է ունեցել «1941-1945 թթ. հայրենական մեծ պատերազմում Խ.Ս.Հ.Մ. ժողովուրդների յաղթանակը ԻԱ. դարի հետազօտութիւններում. ակտուալ խնդիրներ, արդիւնքներ եւ դասեր» միջազգային գիտազործնական համաժողովը՝ Խ.Ս.Հ.Մ. նախկին 13 երկրների աւելի քան 80 ներկայացուցիչների մասնակցութեամբ: Համաժողովին Հայաստանը ներկայացրել է Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի 5 հոգանոց պատուիրակութիւնը:

Ապրիլի 29- Մայիսի 7- Ռ.Դ. Տուլայի շրջանի Պելիոպեան ենթաշրջանի Պաշկինօ եւ Դոլցի համայնքների մերձակայքում տեղի է ունեցել «Վախտա Պամիատի-2010» միջազգային որոնողական գիտարշաւ՝ Խ.Ս.Հ.Մ. նախկին 8 երկրների 249 ներկայացուցիչների մասնակցութեամբ: Գիտարշաւին Հայաստանը ներկայացրել է Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի 5 հոգանոց պատուիրակութիւնը:

Մայիսի 9- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի 5 հոգանոց պատուիրակութիւնը Ռ.Դ. Տուլա հերոս-քաղաքում մասնակցել է հայրենական պատերազմի յաղթանակի 65ամեակին նուիրուած հանդիսաւոր շքերթի ու տօնական միջոցառումների:

Մայիսի 28 - Յունիսի 7- Հ.Հ. սպորտի եւ երիտասարդութեան հարցերի նախարարութեան նախաձեռնութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի 5 ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի պատուիրակութեան կազմում, Պելրուսի «Զուբրիոնոկ» կրթաառողջարանային կենտրոնում մասնակցել են 1941-1945 թթ. հայրենական մեծ պատերազմի 65ամեակին նուիրուած «Բարեկամութիւն առանց սահմանների» միջազգային երիտասարդական ֆորումին:

Յունիսի 3-5- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի խմբապետուհիներից Նարէ Խլղաթեանը (Արմաւիր) Ուկրաինայում գտնուող սկառուական Եւ-

րասիա ռեգիոնի «Կրասնոկամենկա» կենտրոնում մասնակցել է Յրդ «Ռեգիոնալ կոմունիկացիոն ֆորում»ին:

Յուլիսի 13-22- Մոլդովայի հանրապետության հիւսիս-արեւմտեան սահմանամերձ շրջաններում տեղի է ունեցել «Վախտա Պամիրատի» միջազգային որոնողական գիտարշաւ, որին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ից մասնակցել են 2 հոգի:

Յուլիսի 2-7- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 7 հոգանոց պատուիրակուծիւնը Ուկրաինայի մայրաքաղաք Քիեւում մասնակցել է «Ա.Պ.Հ. երկրների ակտիվ երիտասարդութեանը հանրային ծառայութեան ներգրաւուելու նորարարական մեթոդների մշակում եւ փորձարկում» միջազգային երիտասարդական ֆորումին (կրճատ՝ «Նորարարութիւնների ֆորում-2010»):

Յուլիսի 14-26- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի աստիճանաւոր Նարեկ Ասատրեանը (Արմալիր) Եգիպտոսում մասնակցել է սկաւուտական արաբական ռեգիոնի կողմից կազմակերպուած՝ «Մշակութային փոխանակութիւն» 13րդ միջազգային երիտասարդական հաւաքին:

Յուլիսի 21-30- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 9 հոգանոց պատուիրակուծիւնը Մոլտովայում մասնակցել է Եւրասիա ռեգիոնի ըսկաւուտական 2րդ բանակումին:

Սեպտեմբերի 7-8- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 3 հոգանոց պատուիրակուծիւնը Վրաստանի Պաթլումի քաղաքում մասնակցել է Եւրասիա սկաւուտական ռեգիոնի առաջին երիտասարդական ֆորումին:

Սեպտեմբեր 8- Հ.Մ.Շ. կոմիտէի ներկայացուցիչների այց Հաստան:

Սեպտ. 10-11- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 6 հոգանոց պատուիրակուծիւնը Վրաստանի Պաթլումի քաղաքում մասնակցել է Եւրասիա սկաւուտական ռեգիոնի 4րդ համաժողովին:

Հոկտ. 26-31- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 2 ներկայացուցիչ Յունաստանի մայրաքաղաք Աթէնքում մասնակցել է սկաւուտական «Ակադեմիա-2010» բարձրագոյն որակաւորման դասընթացի:

2011

Յունուարի 10-14- Համաշխարհային ըՍկաւուտական 39րդ կոնֆերանսում եւ Համաշխարհային Սկաւուտական Կոմիտէի ընտրութիւններին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի մասնակցներն են եղել եղբայրներ Բազրատ Եսայեանը եւ Օշին Փիրումեանը, ինչպէս է նաեւ Արզենտինայի Հ.Մ.Ը.Մ-ից մասնակցել են քոյրեր Սեսիլիա Տաղեան-Սամանճեանը եւ Պեթրիա Սէֆէրեանը: Հարկ է նշել, որ Եղբ. Բազրատ Եսայեանը իր թեկնածուութիւնն էր առաջադրել ընտրութիւններին:

Փետրուար 13-18- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի ընդհանուր փոխաւմբապետ եղբ. Կարէն Տէրտէրեանը եւ աստիճանաւոր քոյր Լուսինէ Բարսեղեանը Պուտափեշտում մասնակցել են Եւրասիոնրդի երիտասարդութեան եւ սպորտի տնօրինութեան աջակցութեամբ եւ Հ.Մ.Շ. Եւրոպա եւ Եւրասիա ռեգիոնների կողմից կազմակերպուած «Արտաքին յարաբերութիւններ» թեմայով ուսուցողական ծրագրին:

Ե) Հայաստանեան այլ կազմակերպութիւններ

Համահայաստանեան բանակումների ու միջոցաւուումների ժամանակ տարբեր Հ.Կ-ներից պարբերաբար հրաւիրուել են ներկայացուցիչներ, որոնք իրենց գիտելիքներն ու փորձն են փոխանցել սկաւուտներին, ինչը արուել է սեմինարների, դասախօսութիւնների եւ խաղերի միջոցով:

2009 եւ 2010 թթ. Ապրիլի 23ին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի անդամները Երեւանում մասնակցել են Հայոց Մեծ Եղեւնի գոհերի ոգեկոչմանը նուիրուած ջահերով երթին: Տարագաւոր սկաւուտների առանձնացուած խումբը՝ Հայոց Յեղասպանութիւնը ճանաչած երկրների եւ կազմակերպութիւնների դրօշները պարզած, առաջնորդել է երթը:

2009

Մայիս 12-15- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Ռոմանոս Պետրոսեանը Լ.Ղ.Հ.ում մասնակցել է «Երիտասարդութիւն, իրականութիւն, հեռանկարներ-Արցախ» Հ.Հ. եւ Լ.Ղ.Հ. երիտասարդական կազմակերպութիւնների ներկայացուցչական հաւաքին:

Օգոստոսի 10-15- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի «Վահան Չերազ» միաւորի պատասխանատու եղբ. Կարէն Տէրտէրեանը եւ աստիճանաւոր քոյր Լուսինէ Բարսեղեանը մասնակցել են համահայկական երիտասարդական Դրդ համաժողովին, ներկայացրել կազմակերպութեան գործունէութիւնն ու ծրագրերը:

Հոկտեմբերի 2-4- Բիւրականում տեղի է ունեցել շրջակայ միջավայրի պահպանութեան խնդիրներին նուիրուած էկո-ճամբար՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի սկսողների, «Ապագան քոնն է» Հ.Կ-ի եւ HSBC դրամատան աշխատակիցների մասնակցութեամբ:

Դեկտեմբերի 17- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի անդամները Երեւանի «Առնօ Բաբաջանեան» համերգասրահում մասնակցել են ձմեռնային փառատօն-2009 ծրագրի բացման արարողութեանը:

Դեկտեմբեր 19- Տարազաւոր դրօշակակիրները գլխաւորել են փառատօնի մասնակից կազմակերպութիւնների շքերթը:

2010

Յունիսի 1- «Վարդանանք» Հ.Կ-ի հետ միասին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ը կազմակերպել է միջոցառում եղբ. Վարդան Բախշեանի ծննդեան օրուան կապակցութեամբ: Եռաբլուր այցելութիւնից յետոյ գրասենեակում կազմակերպուել է քննարկում՝ ռազմահայրենասիրական թեմայով:

ԼՆԹԱՑԻԿ ԾՐԱԳՐԵՐ

Ծրագրային փուլում են քոյր մասնաճիւղերի համատեղ բանակումները՝ 2011 թ. Յուլիս ամսին:

Ծրագրային փուլում են գիտելիքային կարգերի նոր դասագրքերի մշակման եւ տպման աշխատանքները

Աշխատանքներ են տարւում Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի ելեկտրոնային քարոզչամիջոցների բարեփոխման, արդիականացման եւ արտաքին ձեւաւորման ուղղութեամբ:

Միացեալ Թագաւորութեան սկսողական կազմակերպութեան հետ ձեռք բերուած համաձայնութեան շնորհիւ, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 10 հոգանոց պատուիրակութիւնը հնարաւորութիւն է ստացել մասնակցելու այս ամբարը Շոքէտիայում կայանալիք համաշխարհային սկսողական բանակումին:

ԿԱԼՈՒԱՄԵՐ

Բիւրական

2010 թ-ի ընթացքում վերանորոգման լայնածաւալ աշխատանքներ են տարուել: Հիմնովին վերանորոգուել են տնակները, խոհանոցն ամբողջութեամբ կահաւորուած է նոր տեխնիկայով: Կառուցուել է կաթնայատուն, հրապարակ, թոնրատուն: Ընթացքի մէջ է բանակավայրի դազաֆիկացման գործընթացը:

Բանակավայրը գտնւում է բաւական լաւ վիճակում:

Հայկ Յովսէփեանի անուան բանակավայր

Այստեղ եւս վերանորոգման մեծ աշխատանքներ են տարւել: Կատարուել է նախագծում, տարածքի մաքրում, ցանկապատում: Այժմ պատրաստուած ենք շինմոնտաժային, ջրամատակարարման ու ջրահեռացման աշխատանքներին, որոնք կը սկսուեն դարձանը: Աշխատանքների կազմակերպման համար Հայկ Յովսէփեանի ընտանիքի կողմից պատրաստուել է համապատասխան գումար:

Բանակավայրն առաջին անգամ շահագործուել է 2010 թ-ի Օգոստոսի 11ին. կազմակերպուել է քոյր մասնաճիւղերի առաջին գործնական ծրագիրը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի Կենտրոնական Գրասենեակ

Գրասենեակում կատարուել է կոսմետիկ վերանորոգում, սակայն կարիք կայ գրասենեակի դազաֆիկացման:

Շնորհակալութեան խօսք

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի վարչութիւնը իր շնորհակալութիւնն է յայտնում «Երկիր Մետիա», Գիւմրիի «Գալա», «Ցայգ» եւ «Շանթ» հեռուստաընկերութիւններին, հանրային հեռուստատեսութեանը, «Հայրուր» լրատուական ծառայութեան տնօրէնութեանը, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի գործունէութիւնը պատշաճ կերպով ներկայացնելու համար: Շնորհակալութիւն ենք յայտնում նաեւ բոլոր նուիրատուներին եւ այն ընկերութիւններին, որոնք իրենց օժանդակութիւնն են ցուցաբերել Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի միջոցառումների ընթացքում:

«ԴԷՊԻ ՆՈՐ ԲԱՐՉՈՒՄՔՆԵՐ»

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՓՈԽ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ԵՂԲ. ԳՕԳՕ ՊԱԼԵԱՆ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ «ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ԿԱՐԳԻ ՆՇԱՆՆԵՐՈՒ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ

Նայիրի Մանուկեան ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՍ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան «Անտոնեան» սրահը 16 Դեկտեմբեր 2010ին թնդաց սկաուտական ոգիով, երբ հարիւրէ աւելի վարչականներ, նախկին եւ ներկայի խմբապետներ եւ հաւաքուեցան բացուած կատարելու 2010-2011 տարեշրջանի սկաուտական բաժանմունքի առաջին ծրագիրին, որ կոչուած էր «Դէպի նոր բարձունքներ»:

Երեկոն իր փայլուն մթնոլորտին հասնելէ առաջ, ներկաները յոտնկայս յիշեցին եւ յարգեցին յիշատակը մեզմէ յաւէտ բաժնուած քոյրերուն ու եղբայրներուն, յատկապէս եղբ. Վարդան Բախշեանին, որուն նահատակութեան օրն էր 16 Դեկտեմբերը, որ կը զուգարդիպէր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաջին վարչութեան կազմութեան թուականին:

Տօնակատարութեան գնահատանքի եւ պաշտօնատուելութեան երեկոն ընթացաւ կոկիկ արարողութիւններով: Քոյր Թալին Հինտոյեան հանդիսավարութեան ժամանակ, քաջալերելով նոր եւ անցեալի խմբապետները, նշեց ղեկավարներու ձիրքերը, արժանիքները եւ խորիմաստ մտածումները: Ապա, Շրջանային Վարչութեան կողմէ եղբ. Թովմաս Տէօքմէճեան հրաւիրեց նշանակուած քոյրերն ու եղբայրները ստանձնելու Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի իրենց պաշտօնները: Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանէն ներս սկաուտական վարիչ մարմինը կը բաղկանայ տարազաւոր անդամներէ: Տա-

րազաւորները վերանորոգեցին իրենց խոստումը՝ կրթելու եւ բարձրացնելու Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտները ազգային, քաղաքացիական եւ միութենական բոլոր մարզերու մէջ: Նորընտիր Շրջանային Վարչութեան անդամները՝ ատենապետ եղբ. Գառնիկ Աբրահամեան, փոխ ատենապետ եղբ. Փիէր Մանուկեան, ատենադպիր եղբ. Բաֆֆի Յնծայեան, հաշվապահ քոյր Ռիմա Աբելի-Սաղրեան, մարզական ներկայացուցիչ եղբ. Ալէք Արարատեան, խորհրդականներ եղբ. Վիգէն Տազէսեան եւ քոյր Նորա Չափարեան միացան սկաուտական ներկայացուցիչին՝ յանձնելու պաշտօնի վկայագիրները եւ համապատասխան ուսնոցները:

Քոյր Թալին Հինտոյեան ստանձնեց Շրջանային ընդհանուր խմբապետուհիի պաշտօն: Եղբ. Փոլ Տէրտէրեան եւ քոյր Ալին Կարապետեան արժանացան Շրջա-

նային խմբապետի եւ խմբապետուհիի պաշտօններուն, իսկ եղբայրներ Ներսէս Արշակեան եւ Վիգէն Մանուկեան, ինչպէս նաեւ քոյրեր Նայիրի Մանուկեան եւ Դուին Վարդանեան արժանացան Շրջանային փոխ խմբապետի պաշտօններուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան փոխ ատենապետ եղբ. Գօգօ Պալեան բեմ բարձրանալով իրականացուց շրջանին համար շատ սպասուած «Արարատեան» կարգի բաշխումը: Ան նշեց, թէ ամրան ընթացքին քոյր Թալին Հինտոյեան մասնակցած էր «Արարատեան» կարգի սեմինարին, ուր ան ներկայացուցած էր իր պատրաստած թեզը՝ «Մարդկային պահանջներ եւ մղումներ»: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Յրդ ընդհանուր բանակումի աւարտին, քոյրը միութեան տարբեր շրջաններէն 8 քոյրեղբայրներու միանալով ստացած էր

սկսողական բարձրագույն կարգի՝ «Արարատեան» նշանը, վկայագիրն ու յատուկ փողկապը:

Հանդիսութեան ամենէն տպաւորիչ պահերէն եղաւ շրջանէն ներս ծառայած անցեալի խմբապետներուն բեմ բարձրանալը: Անոնք եղբ. Պալեանի բացատրութեամբ չստացան «Արարատեան» նուէր մը, այլ՝ իրենց վաստակին արժանի «Արարատեան» կարգը: Այսպէս, եղբայրներ Վարուժ Միրզայեան, Գրիգոր Մկրեան, Ռազմիկ Շիրինեան, Ստեփան Պաղպուտարեան, Յարութ Մատենեան, Հրայր Պոյաճեան, Էմիլ Տէր Գէորգեան, եւ Քոյր Մարալ Լէոն ներկայացան բեմ, իրենց նշաններն ու վկայագիրները ստանալու համար: Իւրաքանչիւրը արտայայտուեցաւ, թէ այս կարգը յատկանշական ինչ նշանակութիւն ունէր իրեն համար: Ամէն մէկը իր հերթին շնորհակալութիւն յայտնեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան՝ այս առիթին ընծայման համար: Կամքէ անկախ պատճառներով քոյրեր Մարօ Քէչիշեան, Իւղիկ Շիրիլեան եւ եղբայրներ Հենրիկ Եղիկեան, Հայկ եւ Հրաչ կը բացակայէին հանդիսութենէն, հետեւաբար անոնք իրենց նշանները պիտի ստանան աւելի ուշ:

Այս յաղթական երեկոն շարունակուեցաւ եւ կարեւորութիւնը զգալի դարձաւ, երբ շրջանի նախկին խմբապետները, տարիներու ընթացքին ըլլալով կազմակերպութեան սիւները, վերանորոգեցին իրենց նուիրումը՝ սկսու-

տութեան բարգաւաճման ի նպաստ գործելու:

Այնուհետեւ, յիշատակելի օրուան ուրախութիւնը բազմապատկուեցաւ, երբ յատուկ մոմավառութեամբ եւ դաւանանքներու արտասանութեամբ նշուեցաւ Ամերիկայի Սկսողական Շարժման (Boy Scouts of America-ի) հարիւրամեակը: Հ.Մ.Ը.Մ.ը կարեւոր մասնիկ մըն է տեղական «Verdugo Hills Council»-ին մէջ՝ ըլլալով «Homenetmen District» բաժանմունքը: «Verdugo Hills Council»-ի ատենապետուհին՝ Ռահլա Լինտզին բեմ բարձրացաւ փոխանցելու իր սրտի խօսքը: Ան գրուատեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանեկան միջոցառումը եւ հա-

մագործակցութեան ոգին: Ապա, Լինտզի յայտարարեց ուրախալի լուր մը, թէ՛ շրջանի նախկին Շրջանային խմբապետ եղբ. Էմիլ Տէր Գէորգեան մեծ շուքով պիտի ստանայ «Silver Beaver» գնահատական նշանը: Եղբ. Էմիլ նոյն գիշեր իսկ ստացաւ հարիւրամեակի յատուկ յուշանուէր մը, իր տարիներու աշխատանքին, մանաւանդ՝ BSA-ի հետ Հ.Մ.Ը.Մ.ի յարաբերութիւններու ամրապնդման համար: Այս առիթով, եղբայրը փոխանցեց իր խօսքը եւ ներկայացուց նաեւ «Council»-ի սկսողական վարչական տիտղոսին տիրացած Ճոն Մայետան, անոր յանձնելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի վահանով եւ այբուբենով զարդարուած յուշատախտակ մը, միութեան երախտիքը յայտնելու համար իր կատարած ջանքերուն: Հարկ է նշել, թէ եղբայրներ Էմիլ Տէր Գէորգեան, Վարուժ Միրզայեան, Լէոնարտ Մանուկեան եւ Արտաշէս Ղազարեան մաս կը կազմեն BSA-ի վարչական մարմինը:

Ձեռնարկը վերջ գտաւ խանդավառութեամբ: Ներկաները գոհունակ էին, վստահ ըլլալով որ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը իր վեհ նպատակներուն կը հասնի օրուան պատշաճ միջոցներով, որպէսզի հայ երիտասարդ սերունդը դաստիարակի, ոգեւորուի համագործակցութեան սկզբունքներով եւ հասնի նոր բարձունքներու:

Հ.Ա.Ը.Մ.Ի ՀԻՒՄԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԵՐԵՔ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ԄԻՋ-ԴԻԲԱՆԱԿԱՆ ՏՐԴ ԺՈՂՈՎԸ

Թղթակից ՈՒՈՅՐԹԱՈՒՆ

ՀՄԸՄԻ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու շրջանը հիւրընկալեց Հիւսիսային Ամերիկայի երեք շրջաններու միջ-դիւանական Տրդ ժողովը, որ տեղի ունեցաւ 15 Փետրուար 2011ին, «Հայրենիք»ի շէնքէն ներս, Ուոթրթաուն, Մեսէչուսէց:

Արեւելեան շրջանի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Պետիկ Տէր Վարդանեան բարի գալուստի խօսքերով ու «Յառաջ նահատակ» քայլերգով բացուած յայտարարեց միջ-դիւանական Տրդ ժողովը: Ապա, ՀՄԸՄԻ Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Վահրամ Դանիէլեան խօսք առնելով յաջողութիւն մաղթեց բոլորին:

րին:

Ժողովականները առիթը օգտագործեցին արագ ծանօթացման: Այնուհետեւ ընտրուեցաւ ժողովի դիւանը՝ հիւրընկալող շրջանի վարչութեան կազմէն.- եղբ. Պետիկ Տէր Վարդանեան՝ ատենապետ, եղբ. Լեւոն Սահակեան ատենադպիր:

Ժողովը կեդրոնացաւ երեք շրջաններու համացանցի միացեալ կաշքէջի պատրաստութեան վրայ, ինչ որ նախաձեռնուած է արեւմտեան շրջանին կողմէ: Սերտուեցաւ նաեւ սքայ-

փի միջոցով եւ եռամսեայ դրուժեամբ երեք շրջաններու ներկայացուցիչներու հանդիպումներ ունենալու կարելիութիւնը:

ժողովը արժեւորում մը կատարեց համա-Հ.Մ.-Ը.Մ.ական Զրդ բանակումին: Շրջանային Վարչութիւններ ու Շրջանային Սկսուտական Խորհուրդներ մեծապէս գնահատեցին այս առիթը, ուր աշխարհացրիւ երիտասարդ-երիտասարդուհիներ կը միանան մէկ բանակավայրի մէջ, մօտէն կը ծանօթանան իրարու եւ անմոռանալի յիշատակներով կը վերադառնան իրենց բնակավայրերը: Ժողովը անդրադարձաւ թիւի սահմանափակումին, ինչ որ մեծ անպատեհութիւններ ստեղծեց շրջաններէն ներս: Թիւի սահմանափակումը Պատգամաւորական ժողովի որոշում էր:

Ժողովի հիմնական օրակարգերէն մէկն էր Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի յառաջիկայ տասնամեակի ռազմավարական ծրագրումը, ինչպէս նաեւ՝ երեք շրջաններու միջեւ համագործակցութեան կարելիութիւնները, մարզական, սկսուտական, դաստիարակչական եւ կազմակերպչական մարզերու մէջ: Ռազմավարական ծրագրումի յանձնախումբին աշխատանքը երկարած է չորս տարիներու վրայ: Կեդրոնական Վարչութեան հովանիին տակ գործող այս յանձնախումբը Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի ապագային մասին արդէն իսկ պատրաստած է թղթածրար մը, զոր պիտի ներկայացնէ միութեան յառաջիկայ Պատգամաւորական ժողովին:

Շրջանները անդրադարձան նաեւ դաստիարակչական սեմինարներու կարեւորութեան, պատրաստելու համար ապագայի պատասխանատուներ, մարզիչներ ու մարզիկներ:

Ժողովականները բարձր տրամադրութեամբ վերադարձան իրենց շրջանները՝ շարունակելու համար իրենց ուսերուն դրուած ազգային գործը:

with the complements of

Restaurant Al-Mayass

Հ.Մ.Ը.Մ.- ԼՈՆՏՈՆԻ ԿԵԱՆՔԷՆ ՊԱՏԱՌԻԿՆԵՐ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԵՒ «ՄԿԱՌԲԻՏԻ ՕՐ»ՈՒՄԸ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՄ

Թղթակից ԼՈՆՏՈՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոնտոնի մասնաճիղը, որ հիմնուած է 1979ին, կը հաշուէ աւելի քան 250 անդամ: Միութեան սկաուտական բաժինը ունի 120 սկաուտ, իսկ մարզիկներուն թիւը կը հասնի 30ի:

Վարչութիւնը տարուան ընթացքին կը կազմակերպէ տարբեր բնոյթի ձեռնարկներ, ինչպէս՝ Կադանդի տօնավաճառ, դաշտագնացութիւն, Զատիկուան ճաշ եւ սկաուտական տարեկան բանակումի «Այցելութեան օր»:

26 Մարտ 2011ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոնտոնի սկաուտները տօնախմբեցին իրենց մասնաճիղի հիմնադրութեան 32ամեակը եւ «Սկաուտի օր»ը՝ «Acton» վարժարանէն ներս:

Այդ օր ձեռնարկին մասնակցեցան աւելի քան 250 ազգայիններ՝ ծնողներ ու հրաւիրեալներ, ներառեալ՝ պատուոյ անդամներ:

Օրուան թեման էր «Մէկ օր բանակավայրէ ներս»: Դպրոցին սրահը կարծէք կերպանափոխուած էր սկաուտական բանակավայրի: Բեմին պաստառը

կը ներկայացնէր հսկայ անտառ մը, իսկ անդին լարուած էին վրաններ: Սրահ մուտք գործողը կը կարծէր թէ կը գտնուէր իսկական բանակավայրէ մը ներս:

«Օր»ուան բացումը սկսաւ զարթնումի սուլիչով, այնուհետեւ տեղի ունեցաւ արիներու մարզանք: Բոլոր սկաուտները, թիւով 120 հոգի, խումբ առ խումբ, սկաուտական տարագներով ու դրօշակներով տողանցեցին բեմին վրայ ու երգեցին ազգային քայլերգներ:

Կարգ մը սկաուտներ իրենց կատարած տարեկան աշխատանքին համար ստացան զնահատանքի դիրքեր, իսկ ուրիշներ սկաուտական կարգեր անցնելու առիթով խմբապետական կազմէն ստացան աստիճաններ ու պաշտօններ:

Ելոյթ ունեցաւ միութեան ատենապետ եղբ. Շիրազ Վարդանեան, որ շեշտեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի կարեւոր դերը Լոնտոնի հայկական գաղութէն ներս: Ան երեկոն ձօնեց եղբ. Անտրէ Աբրահամեանի յիշատակին, փոքր տարիքէն սկաուտ, որ իր պայքարը կորսնցուց ընդդէմ քաղցկեղին, Հոկտեմբեր 2010ին:

Նկատի ունենալով, որ եղբ. Անտրէ իբրեւ սկաուտ մեծցած էր Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքէն ներս, ցուցադրուեցաւ տեսերիզ մը, ուր ներկայացուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.էն ներս իր անցուցած լաւ օրերը:

Ապա, տարեդարձի հսկայ կարկանդակը բերուեցաւ բեմ: Երկու կրտսեր սկաուտներ մարեցին մոմերը եւ կտրեցին գաջն, նշելու համար հայկական գաղութէն ներս տարի մը եւս ներկայութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոնտոնի մասնաճիղին, ուր երիտասարդութիւնը կը հաւաքուի եւ արթուն կը պահէ հայկական

մշակույթն ու ականդու-
թիւնը:

Կարճ դադարէ մը ետք,
չարունակուեցաւ օրուան
յայտագիրը: Ամբողջ ձեռ-
նարկին ընթացքին տեղե-
կութիւններ տրուեցան ծը-
նողներուն եւ ներկայ ան-
դամներուն՝ սկաուտական
սովորութիւններու եւ բար-
քերու մասին, որոնք պահ-
ւած են բանակավայրէն
ներս, 30 տարիէ ի վեր:

Իւրաքանչիւր խումբ
ներկայացուց յատուկ պա-
հեր, զորս ունեցած է գայ-
լիկ-արժուիկներու հետ՝
մոկլիի պատմութենէն:
Անոնք ցուցադրեցին սկաու-
տական պատուիրանները եւ

չարքային աշխա-
տանք: Երէջները
ներկայացուցին յա-
տուկ նիւթեր՝ ծառե-
րու բարձրութիւնն
ու անոնց հեռաւո-
րութիւնը չափել,
ինչպէս նաեւ խա-
ղեր:

Առանց խարոյկի
ո՛չ մէկ բանակում
կրնայ ամբողջական
ըլլալ. հոն սկաուտ-
ները ներկայացուցին
զաւեշտներ, երգեր
ու պարեր:

ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՒԻՒՆՆԵՐ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.- ՖՐԱՆՍԻ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սիւզան Նազարեան ՓԱՐԻՉ

Ցրանսայի մէջ, ամրան երկար արձակուրդէն ետք,
դպրոցական վերամուտին հետ կը վերսկսին նաեւ
այլ գործունէութիւններ՝ մարզական թէ՛ մշակու-
թային:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը եւս կը հետեւի այդ «կանոն»ին ու իր
տարեկան ծրագիրը, յատկապէս սկաուտականը, կը պաշտա-
ճեցէ անոր:

Հայ սկաուտը, մանաւանդ Հ.Մ.-
Ը.Մ.-ականը պարտի սովորական, առօր-
եայ հաճոյքներուն կողքին, զուտ մարզա-
կանին եւ սկաուտականին առընթեր ունե-
նալ ազգայինը: Այդ մտահոգութեան ար-
գասիքն էր խմբապետ պատասխանատու-
ներու կողմէ բժախնդրորէն պատրաստը-
ւած եւ համադրուած տարեկան ծրագի-
րին առաջին վեցամսեակին բեղուն գոր-
ծունէութիւնը:

Այսպէս, սկաուտական կիրակնօրեայ
գործունէութիւնները, շաբաթական դը-
րութեամբ, ինքնին ընդգրկած էին այլա-
զան նիւթերու շուրջ աշխատանքներ՝

սկաուտական, ազգային, մարզական, ձեռարուեստ, երգ եւ
այլն:

Մինչ արտաքին գործունէութիւնները նոր աւելն կը փո-
խանցէին մասնակիցներուն:

Ստորեւ, անոնցմէ քանի մը յիշատակելի թուականներ.-
Հոկտեմբերին, Փարիզեան շրջան «Վիթրի» քաղաքի մար-
զասահներէն մէկը, Ֆրանսական մարզական դպրոց մը, ամ-
բողջ յետմիջօրէ մը տրամադրուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի
սկաուտներուն, ուր գայլիկ-արժուիկներն ու արի-արեւոյչ-

ները դահուկեցին... հայկական երաժշտութեամբ:

Մեր սկաուտներուն ի պատիւ, նշեալ մարզական դրօշը ողջին խումբը, որուն մէջ կան նաեւ ախոյեաններ, սառուցի վրայ ներկայացուց զեղասահքի երկու պար:

Ծնողներու ներկայութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի սկաուտները ապրեցան հաճելի պահեր:

21 Նոյեմբերին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի սկաուտները մասնակցեցան «Հայաստան» հիմնադրամի կազմակերպած ֆոնեթոնին ու կատարեցին իրենց ազգային պարտականութիւնը՝ դրամահաւաքը իրականացնելով:

Կազմակերպիչ մարմինը այս առիթով չչլացաւ իր գոհունակութիւնը արտայայտելու Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներուն կարգապահ կեցուածքին համար:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները հանդիպում ունեցան նաեւ այս տարուան դրամահաւաքի հովանաւոր՝ արուեստագէտ Անտրէ Մանուկեանի հետ:

Դեկտեմբեր 4ին, Հ.Յ.Դաշնակցութեան 120ամեակին առիթով կազմակերպուած ժողովրդային հաւաքին բացումը կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի շեփորախումբը, ազգային, Ֆրանսական եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի քայլերգներով: Այնուհետեւ, սկաուտական խումբը ներկայացուց «Ով հայ արի», «Հ.Մ.Ը.Մ.ին» եւ «Արմենիա հողը» երգերը:

Հ.Մ.Ը.Մ.- Ֆրանսի կարգապահ շարքերը մեծապէս տպաւորեցին ներկաները:

Հայկական Ծնունդը տօնախմբուեցաւ 9 Յունուար 2011ին:

Սկաուտական արարողութիւններ, տողանցք, գնահատականներու եւ աստիճաններու տուչութիւն, շեփորախումբի ելոյթ, բայց նաեւ՝ խաղերու տաղաւարներ ու մանաւանդ հայ Կաղանդ Պապային ժամանումը խանդավառեց միջնորդը:

Մարտ 13ին, սկաուտական միաւորը ուղղուեցաւ դէպի «Գիտութեան կեդրոն», ուր ամբողջ օրուան ընթացքին ներկայ գտնուեցաւ գիտական ցուցահանդէսներու եւ ծանօթացաւ գիտական տեղեկութիւններու:

Տարեշրջանը չէ աւարտած, սկաուտները կը պատրաստուին այլ ձեռնարկներու եւ միասնաբար ապրելու...

ԱՆՁՈՒԳԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ՄԸ

ԵՂԲ. ՀՐԱՆԴ ՏԷՏԷԱՆԻ ԾՆՆԴԵԱՆ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Լեւոն Պէնկեան ՄՈՆԹՐԵԱԼ

Բացառիկ երեկոյ մը եղաւ անցնող 7 Փետրուար 2011ը, երբ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ.-«Կամք» մասնաճիւղի վարչութիւնը Նոր Տարուան առիթով կազմակերպած երեկոյին ընթացքին տօնեց 100րդ տարեդարձը Հ.Մ.Ը.Մ.-ական եղբ. Հրանդ Տէտէանի:

Մասնաճիւղի ատենապետուհի քոյր Սօսի Տայեան նախ իր շնորհաւորութիւնները եւ շնորհակալութիւնները փոխանցեց մասնաճիւղի զանազան յանձնախումբերուն, Սկառուտ. Խորհուրդի, խմբապետական կազմի եւ բոլոր անդամներուն, որոնք վարչութեան հետ գործակցելով, իրականացուցին մասնաճիւղին անցնող տարեշրջանի գործունէութիւնը:

Ապա, քոյր Սօսի անդրադարձաւ եղբայր Հրանդ Տէտէանի կեանքին ու գործին: Ան ծնած է 1910ին, Իզմիր, Թուրքիա: Ապրած է հայոց գողգոթեան, նախ՝ Պոլիս, ապա Սուրիա՝ մինչեւ 1940, Լիբանան՝ մինչեւ 1945, երբ ընտանեօք ներգաղթած է Հայաստան եւ, ինչպէս շատեր, 1947էն 1954 աքսորուած է Սիպերիա: 1980ին եղբ. Հրանդ կ'արտագաղթէ Մոնթրէալ, Գանատա: Եղբայրը մինչեւ Հայաստան ներգաղթը, 1925էն

Քոյր Սօսի Տայեան եղբ. Հրանդ Տէտէանը կը պատուէ յուշանուէրով մը:

եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.-ի անդամ: Իր ուխտը վերանորոգած է 1980էն ետք, երբ հաստատուած է Մոնթրէալ: Ունեցած է մարզական պատկանելի անցեալ: Եղած է Սուրիոյ 1500 մեթր վազքի ախոյեան եւ մրցանակակիր: Փայլուն արդիւնքներու հասած է հեծելաբաշակի մրցումներուն, Սուրիա եւ Լիբանան: Հայաստանի մէջ տիրացած է «Հանրապետական կարգի մրցավար»ի տիտղոսին:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մոսիկ Թօփուզեան իր խօսքով գնահատեց հաւատաւոր եղբոր միութեան հանդէպ ունեցած սէրը, հաւատքն ու օրինակը նոր եւ ապագայ սերունդներու դաստիարակութեան մէջ:

Ապա, մասնաճիւղին վարչութիւնը, ձեռամբ քոյր Սօսի Տայեանի, յուշատախտակով մը պատուեց եղբայր Տէտէանը՝ 100րդ տարեդարձին առիթով:

Եղբ. Հրանդ Տէտէան շրջապատուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան եւ Մոնթրէալի Վարչութեան ներկայացուցիչներով:

«ՀԱՅ ՄԿԱՌՏԻ ՕՐ»ՈՒԱՆ ՄԵԾԱՇՈՒՔ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԷՋ...

Թղթակից ՊՈՒՐՃ ՀԱՍՈՒՏ

ՀՄ.Ը.Մ-ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի վարչութեան հովանաւորութեամբ, մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի եւ խմբապետութեան կազմակերպութեամբ, Կիրակի, 27 Փետրուարի կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Ազգային Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Քոլէճի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Հայ Սկաուտի Օր»ուան նուիրուած ձեռնարկ:

Հանդիսութեան նախօրեակին տեղի ունեցաւ տողանցք՝ Պուրճ Համուտի թաղերուն մէջ, ապա կատարուեցաւ աստի-

ճանատուչութիւն՝ քոլէճի շրջափակին մէջ:

Ձեռնարկին բացման խօսքը արտասանեց մասնաճիւղի միաւորի խմբապետ եղբ. Բիւզանդ Մկրտիչեան: Ան դիտել տուաւ, որ «Հայ սկաուտի Օր»ուան առիթով մասնաճիւղի սկաուտները ուզեցին լիովին արդարացնել սկաուտներուն դաւանանքը՝ գործել բարիք մը ամէն օր: Այս նպատակով անոնք այցելեցին 10 կարիքաւոր ընտանիքներու եւ անոնց տրամադրեցին ուտեստեղէն եւ անհրաժեշտ իրեր: Սկաուտները նաեւ ձեռնարկեցին վերաշինելու կարիքաւոր ընտանիքի մը շատ խեղճուկ բնակարանը. աշխատանք մը, որ նաեւ պիտի սփռուի «Էլ.Պի.Սի.» պատկերասփիւղի կայանէն: Եղբ. Մկրտիչեան հաստատեց, որ այս աշխատանքը քաջալերողները եւ անոր նեցուկ կանգնողները շատ եղած են եւ այդ պատճառով ալ ամրապնդուած է սկաուտներուն վճռակամութիւնը՝ կառուելու իրենց ծրագիրին (Այս մասին կարդալ «Մարզիկ»ի յաջորդ թիւով- «Ա.»):

Ապա գործադրուեցաւ գեղարուեստական ճոխ յայտագիր մը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին մասնաճիւղին բոլոր սկաուտները: Ներկայացուեցան հայկական երգեր, պարեր, սկաուտական կանչեր, սկաուտին արժէքին եւ պարտաւորութիւններուն մասին խօսող վկայութիւններ եւ այլն:

ՀՄ.Ը.Մ-ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի վարչութեան խօսքը փոխանցեց եղբ. Հրաչ

Պոչնագեան: Ան ըսաւ, թէ մարդկային կեանքին մէջ սկառուտութիւնը կոչուած է մարմինով, մտքով ու հոգիով կերտել անհատներ, որոնք պիտի ծառայեն ընկերութեան եւ լծուին անոր զարգացման աշխատանքին:

«Իսկ հայ սկառուտին պարտականութիւնն ու առաքելութիւնը մարդկայինն աւելի է, որովհետեւ անոր ուսերուն դրուած է հայկական արժէքներու իւրացումն ու պահպանումը, ընկերութեան մէջ դրական ներկայութիւն հանդիսանալը, օրինակ ծառայելը եւ բառին ամբողջական իմաստով զօրակից ու նեցուկ ըլլալը իր ազգակիցներուն: Ի զուր չէ, որ «Հայ սկառուտի Օր»ն ու Վարդանանց հերոսամարտի թուականները կը զուգարկային գրեթէ նոյն օրերուն: Հայ սկառուտը կոչուած է Վարդան Մամիկոնեանի վճռակամութեամբ եւ հայկականութեամբ զինուած՝ մղելու կեանքի մերօրեայ ճակատամարտը, որպէսզի պահէ լեզուն, մշակոյթն ու կրօնը, ինչպէս Վարդանանց ճակատամարտի հերոսները այդ օրերուն կռուեցան հայրենիքին ու կրօնին համար:

«Հ.Մ.Ը.Մ-ը իր հիմնադրութեան օրերէն նպատակադրած է ծառայել ժողովուրդին՝ առաջնորդելով «Առողջ մարմին, արթուն միտք, ազնիւ հոգի» կարգախօսով եւ հայկական րակգրունքներով: Սկառուտութիւնը եւս կը գործէ այս սկզբունքով եւ իւրաքանչիւր սկառուտ ի մտի ունի սկառուտական «Գործէ բարիք մը ամէն օր» պատգամը», հաստատեց եղբ. Պոչնագեան:

Մասնաճիւղի սկառուտութեան կողմէ հայ կարիքաւոր ընտանիքներու օժանդակելու աշխատանքին, անդրադառնալով, եղբ. Պոչնագեան ըսաւ, թէ խօսքերն ու բառերը դիւրին կ'արտասանուին, սակայն զանոնք գործի վերածելն ու անոնց շօշափելի արդիւնքը տեսնելն է էականն ու կարեւորը: Ու-

րախ ու հպարտ ենք, որ մեր սկառուտները կարողացան իրենց սորված եզրերը նաեւ գործի վերածել եւ հոգեկան անսահման գոհունակութեամբ լեցուիլ: «Հայ Սկառուտի Օր»ուան աւիթով իրենք եկան այս աշխատանքով լաւագոյնս մարմնաւորելու հայ սկառուտի կերպարը:

Աւարտին, ան շնորհաւորեց սկառուտները, նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց անոնց նեցուկ կանգնող բոլոր ազգայիններուն:

Աւարտին, բեմ բարձրացան մասնաճիւղին նախկին խումբապետները, որոնց յիշատակի փողկապներ յանձնուեցան մասնաճիւղի մոկլիներուն կողմէ:

Զեռնարկը աւարտեցաւ «Յառաջ նահատակ»ով:

... ՆԱԵՒ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՁ

Քոյր մը
ԱՆԹԻԼԻԱՍ

Կիրակի, 13 Մարտ 2011ին, տարբեր միջնորդող մը կը տիրէր «Աղբարեան-Հ.Մ.Ը.Մ.» մարզամշակութային համալիրին մէջ: Ճիշդ է, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Անթիլիասի մասնաճիւղի տարազաւորները ամէն Կիրակի նոյն ժամուն կ'ունենան իրենց սովորական հաւաքները, սակայն այդ օրուան հաւաքը տարբեր էր: Զուտ սկստական եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական միջնորդողի մէջ, տարազաւոր բոլոր խումբերը հաւաքուած էին նշելու համար «Հայ Սկստակ Օր»ը: Մրցակցութիւնը օրուան տէրն ու տիրականն էր: Գայլիկ եւ արծուիկ խումբերը խառն խումբերու բաժնուած՝ կարմիր, կապոյտ եւ նարնջագոյն անուներու տակ կը մրցէին՝ կանչերով, մարզական, սկստական եւ զանազան խաղերով, մինչ արի, արենոյշ, պարմանուհի եւ երէց խումբերը կը դիմագրաւէին դժուար մարտահրաւէր մը: Անոնք պէտք է նուազագոյն ժամանակի մէջ կազմէին նոյն ձեռային աշխատանքները՝ օգտագործելով իրենց ընկալած գիտելիքները, դասախօսութիւններու եւ գործնական սեմինարներու ընդմէջէն: Իսկ մասնաճիւղին կրտսերագոյն անդամները՝ մոկլիները, սկստական տիպարներով, գծագրութիւններով եւ նկարներով կը զարդարէին սկստակները՝ իւրաքանչիւր պատկերով յայտնաբերելով սկստակի իրենց ձիրքերն ու գիտելիքները: «Հայ Սկստակ Օր»ուան առիթով, տարազաւորները

կառչած մնալով սկստական դաւանանքի, բնաւ չմոռցան իրենց հայրենակիցները, ըլլան անոնք Արցախի կամ Լիբանանի մէջ: Արդարեւ, Ա. երամի արծուիկները նամակներ յղեցին Արցախի մէջ բնակող իրենց հասակակիցներուն՝ ծանօթացնելով նախ իրենք զիրենք, ապա՝ սկստակութիւնն ու Հ.Մ.Ը.Մ. Անթիլիասը՝ յուսալով, որ իրենց այս անկեղծ արտայայտութիւնը ժպիտներ կը գծագրէ արցախցի մանուկներու դէմքերուն վրայ: Բացի այս, օրը յատկանշուեցաւ Ազգային ծերանոց այցելութեամբ: Իւրաքանչիւր խումբէ անդամներ պատրաստած էին գեղարուեստական յայտագիր մը, որ հրամցուեցաւ Հայ պապիկներուն եւ մամիկներուն. ծրագրեր ընդգրկեց երգ, ասմունք, նուազ եւ հաճելի դրուագներու ներկայացում: Տարազաւորները խանդավառուած ծերունիներուն իրենց շնորհած ուրախութենէն եւ գոհունակութենէն, անձնապէս շրջեցան ծերանոցի սենեակները եւ նախօրոք իրենց պատրաստած ձեռային աշխատանքները յանձնեցին բոլորին: «Հայ Սկստակ Օր»ը եղաւ առիթ մը, որպէսզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Անթիլիասի մասնաճիւղի տարազաւորները ամրապնդեն իրենց հաւատքը միութեան հանդէպ եւ միեւնոյն ատեն իրենց համեստ առօրեային աշխատանքները ներկայացնելով՝ լաւագոյն քարոզչութիւնը կատարեն Հ.Մ.Ը.Մ.ին եւ անոր նշանաբան «Բարձրացի՛ր բարձրացուր»ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱԾԻԳԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԷՆ

Թղթակից
ՊԷՅՐՈՒԹ

18 Փետրուար 2011ին տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի մասնաճիւղի նախկին խումբապետներու ընթրիք-հանդիպումը, որուն հրաւիրուած էին նախկին եւ ներկայ 100է աւելի խմբապետներ: Զեռնարկը ընթացաւ ընտանեկան

միջնորդողի մէջ: Բոլոր ներկաները միասին գրուցեցին, պատմեցին իրենց արկածախնդրութիւնները եւ բաժնեկցեցան իրարու փորձառութիւնները: Զեռնարկին ընթացքին կատարուեցաւ սահիկներու ցուցադրութիւն: Ըսկստական խորհուրդը ներկայացուց 2009ի ընթրիքէն նկարներ, ինչպէս նաեւ ներկայացուց այս հանդիպումներուն նպատակը: Զեռնարկին համար պատրաստուած

էին յատուկ պէճեր, որոնք բաժնուեցան ներկաներուն: Աւարտին տեղի ունեցան սրտաբուխ նուիրատուութիւններ: ԶԻՒՆԻ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ԲԱՆԱԿՈՒՄ Շաբաթ, 5 եւ Կիրակի, 6 Մարտ 2011ին տեղի ունեցաւ մասնաճիւղին տարեկան երկօրեայ ձիւնազնացութիւնը դէպի Ֆարայա, Այուն Սիման, մասնակցութեամբ 219 սկստակներու,

ծնողներու եւ բարեկամներու:

Հակառակ մասնաճիւղի աւանդական երկօրեայ ճիւնազնացութեան բնոյթին, այս տարուան ձեռնարկը իւրայատուկ էր, որովհետեւ արի, արեւոյճ, երէց եւ պարմանուհիները նախընտրած էին բանակել ճիւնի վրայ՝ փոխան գիշերելու պանդոկի մէջ, երկօրեայ ճիւնազնացութիւնը վերածելով ճիւնի բանակումի:

Ձիւնի բանակումը, մասնակցութեամբ 56 սկաուտներու (12- 20 տարեկան), յատկ էր իր բանակավայրով, որ կ'ընդգրկէր դրօշակի կայմ, կրակարան, խոհանոց եւ ճաշարան, «Իկլու» եւ ճիւնէ մեծ տառերով գրուած «Հ.Մ.Ը.Մ.»: Բանակումը սկսաւ Շաբաթ կէսօրէ ետք եւ աւարտեցաւ դրօշակի

արարողութեամբ, Կիրակի ժամը 1ին, մասնակցութեամբ գայլիկներուն, արծուիկներուն եւ մոկլիկներուն, որոնք առաւօտեան միացան բանակումին: Փակման պաշտօնական հանդիսութեան ընթացքին տեղի ունեցաւ երգման արարողութիւն, որուն ընթացքին 7 արիարենոյճներ տուին իրենց խոստումը եւ ստացան իրենց փողկապները: Տեղի ունեցաւ նաեւ աստիճանատուչութիւն: Արարողութեան աւարտին, մասնաճիւղին Սկաուտական Խորհուրդը փոխանցեց իր խօսքը՝ շնորհաւորելով բանակողները:

Մասնաճիւղին գայլիկ, արծուիկ եւ մոկլիկները, իրենց ծնողներուն ու բարեկամներուն հետ միասին, Շաբաթ կէսօրէ ետք մեկնեցան Աժալթունի «Սան Սի-

թի» պանդոկը, ուր գիշերեցին եւ ունեցան իրենց յատուկ յայտագիրը, որ ընդգրկեց դասախօսութիւններ, զրոյց, լող, զանազան խաղեր եւ արշաւներ:

Թիւով 88 սկաուտներ Կիրակի առաւօտեան միացան բանակումի մասնակցողներուն եւ կազմեցին խորհրդանշական Արարատը՝ ճիւնով, ու ապա խաղացին ճիւնի յատուկ խաղեր:

Ծնողներն ու բարեկամները եւս ունէին իրենց յատուկ յայտագիրը՝ լեցուն խաղերով եւ մրցաշարքերով:

Ձեռնարկը աւարտեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Յառաջ նահատակ» քայլերգով, զոր բոլոր մասնակիցները երգեցին Այուն էլ Սիմանի գագաթին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԽՄԲԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐՆԵՐԸ

Թղթակից ՊԵՅՐՈՒԹ

Շաբաթ, 8 եւ Կիրակի, 9 Յունուար 2011ին, տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային խմբապետութեան արի-արենոյճ ճիւղի երկօրեայ դաստիարակչական սեմինարը՝ գլխաւորութեամբ Շրջանային արի ճիւղի խմբապետ եղբ. Վիգէն Սարգիսեանի:

Երկօրեայ դաստիարակչական սեմինարը կատարուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թրիփոլիի ահումբին մէջ: Ներկայ էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի, Անթիլիասի, Ժըտէյտէի եւ Պէյրութի մասնաճիւղերէն արի-արենոյճ ճիւղերու խմբապետներ եւ փոխ խմբապետներ:

Սեմինարին մասնակցողներուն ներկայացուեցան հետաքրքրական եւ օգտաշատ նիւթեր: Շրջանային արի ճիւղի խմբապետ եղբ. Վիգէն Սարգիսեան ներկայացուց հետեւեալ նիւթերը.-

● Խմբապետին եւ փոխ խմբապետին պարտաւորութիւններն ու պարտականութիւնները:

● Քարոզչական միջոցները եւ հաշուական աշխատանքներու ձեւը: Ի՞նչպէս խմբապետները յատուկ միջոցներով կրնան քարոզչական աշխատանքներ տանիլ ու յայտագիրներու ընթացքին սերտել հաշուական բաժինը եւ յատուկ մուտք մը գոյացնել այլ աշխատանքի մը ձեռնարկելու համար:

● Շրջանային երէց ճիւղի խմբապետ եղբ. Ծանթ Տէմիրճեան խաղի միջոցով ներկայացուց խմբակային դրութիւնն ու կիրարկումը:

Երեկոյեան, ընթրիքէն ետք, կլոր սեղանի շուրջ, Շրջանային խմբապետ եղբ. Ժանօ Քէչէճեան եւ սեմինարին մասնակցող խմբապետները արծարծեցին խմբապետին եւ փոխ խմբապետին դիմադրաւած

դժուարութիւնները, ինչպէս նաեւ՝ կատարեցին կարգ մը ախտաճանաչումներ:

● Շրջանային ընդհանուր խմբապետ եղբ. Յակոբ Չպլաքեան ներկայացուց սկաուտական եւ արիական արարողութիւններն ու կարգապահական հրահանգներու ձեւերը:

● Լիբանանի Ֆետերասիոնի խմբապետ երիտամ Սպաթ, Մոհամմէտ Հըրու, Նասր Աթր ներկայացուցին ըսկաուտական գործնական գիտելիքներ ու կիրարկումի ձեւեր (կապեր-հանգոյցներ-մորս-քարտէսագիտութիւն):

Աշխատանքին աւարտին իւրաքանչիւր պատասխանատուի առիթ տրուեցաւ արժեւորելու սեմինարը: Նշենք, որ սեմինարը այցելեցին Շրջանային ըՄԿաուտական Խորհուրդէն եւ խմբապետութեան անդամներ:

ՄԱՄԱՃԻՒՂԻ ԵՒ ՄԻԱԻՈՐԻ ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

Շաբաթ մը ետք, 15 եւ 16 Յունուար 2011ին, Այն Ալաբի «Մարիափոյի» կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լիբանանի մասնաճիւղերու եւ միաւորներու խմբապետական սեմինարը, կազմակերպութեամբ Շրջանային խմբապետութեան, գլխաւորութեամբ Շրջանային ընդհանուր խմբապետ եղբ. Յակոբ Չպլաքեանի, Շրջանային խմբապետ եղբ. Ժանօ Քէչէճեանի եւ Շրջանային խմբապետուհի քոյր Վարդուկ Ֆրոնգեանի:

Սեմինարին իրենց մասնակցութիւնը բերին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պէյրութի, Այնճարի, Պուրճ Համուտի, Ժրտէյտէի եւ Անթիլիասի մասնաճիւղերէն մասնաճիւղի եւ միաւորի խմբապետներ եւ խմբապետուհիներ:

Սեմինարին նպատակն էր խմբապետներուն մօտ զարգացնել միութենական եւ սկաուտական կենսական գիտե-

լիքներու պաշարը, կազմակերպչական աշխատեւածեւն ու համագործակցութեան ոգին:

Սեմինարին բացման խօսքը արտասանեց Շրջանային ընդհանուր խմբապետ եղբ. Յակոբ Չպլաքեան:

Դասախօսական շարքին առաջին նիւթն էր՝ «Միաւորի աշխատանքի մը ծրագրումն ու քննարկման կարեւորութիւնը», դասախօսն էր՝ եղբ. Վաչէ Նաճարեան:

Երկրորդ նիւթն էր՝ «Յարաբերութեան կարեւորութիւնը անձնաւորութիւններու, ծնողներու եւ խմբապետներու հետ», դասախօսն էր՝ քոյր Իրմա Ճէրէճեան:

Երրորդ բաժինով, ընթրիքէն ետք, «փառքը փոյնթ»-ի միջոցով մասնակցողները խաղացին զարգացման մրցում մը եւ պատասխանեցին ընդհանուր գիտելիքներու եւ սկաուտական նիւթերու շուրջ հարցումներու:

Երկրորդ, թղթիկներ բաժնուեցան ներկաներուն՝ միաւորի մը պարտականութիւններն ու պարտաւորութիւնները նիւթով: Թղթիկներուն կցուած էր հարցարան մը, ուր մասնակցողներուն առիթ կը տրուէր սերտելու եւ պատասխանելու հարցարաններուն՝ պատրաստ ըլլալու համար յաջորդ օրուան դասախօսութեան:

Հարկ է նշել, որ իւրաքանչիւր դասախօսութեան աւարտին, ներկաներուն

առիթ կը տրուէր ներկայացընելու հարց մը կամ դժուարութիւն մը, գոր դիմագրաւած էին, ըսկաուտական աշխատանքի մը ընթացքին: Մնացեալ մասնակիցները կը փոխանցէին իրենց կարծիքներն ու եզրակացութիւնները հարցին մասին, իսկ հարցին լուծումն ու եզրակացու-

թիւնը կը փոխանցէին Շրջանային խմբապետն ու խմբապետուհին:

Դասախօսութիւններու շարքը շարունակուեցաւ Կիրակի, 16 Յունուարին:

Չորրորդ բաժինով, եղբ. Ներսէս Տօնիկեան ներկայացուց «Միաւորի խմբապետական կազմին դերը սկաուտութեան մէջ» նիւթը:

Հինգերորդ բաժինով, եղբ. Յակոբ Չպլաքեան ներկայացուց «Շրջանային խմբապետութեան դերը, պարտականութիւններն ու իրաւասութիւնները» նիւթը՝ «փառքը փոյնթ»-ի միջոցով:

Ապա, եղբ. Ժանօ Քէչէճեան ներկայացուց կապերը գործածելու ձեւը՝ սահիկներու միջոցով:

Սեմինարի աւարտին իւրաքանչիւր խմբապետ առիթը ունեցաւ արժեւորելու սեմինարը եւ իր առաջարկները ներկայացնելու նմանօրինակ յառաջիկայ սեմինարներուն:

ՄՈԿԼԻ ԶԻՒՂԻՆ ՄԻՕՐԵԱՅ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

Շրջանային խմբապետութեան կազմակերպած սեմինարներու շարքին, Կիրակի, 20 Մարտին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պէյրութի ակումբին մէջ տեղի ունեցաւ մոկլի ճիւղին միօրեայ սեմինարը, գլխաւորութեամբ մոկլի ճիւղի խմբապետուհի քոյր Թամար Քէչիշեանի:

Սեմինարին իրենց մասնակցութիւնը

բերին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէջրութի, Պուրճ Համուտի, Անթիլիասի եւ Այնճարի մասնաճիւղերէն մոկլի ճիւղին պատասխանատուներ: Սեմինարին նպատակն էր համախմբել մոկլի ճիւղի պատասխանատուները եւ անոնց մէջ զարգացնել համագործակցութեան ու միասնականութեան ոգին:

Սեմինարին ընթացքին ներկայացուցաւ դասախօսութիւն մը՝ նիւթ ունե-

նայով «Ստեղծագործական հմտութիւնը ձեռային աշխատանքներուն» մէջ: Գասախօսն էր Լիբանանի սկսողական Ֆետերասիոնի խմբապետներէն Ռիմա Քարքաֆի: Մասնաճիւղերը պատրաստած էին զանազան նիւթերով ձեռային աշխատանքներ: Այսպէս, Պուրճ Համուտի մասնաճիւղը ներկայացուց «Սկսողական տարագր», Անթիլիասի մասնաճիւղը՝ «Տարուան չորս-

եղանակները», Պէջրութի մասնաճիւղը՝ «Մարմնի գլխաւոր մասերը»:

Ներկայացումներէն ետք, իւրաքանչիւր մասնակցողի փոխանցուեցաւ սեմինարի մասնակցութեան հաստատագիրը: Ապա, պատասխանատուները իրենց ակումբները վերադարձան նորանոր գիտելիքներով հարստացած:

ԳԱՅԼԻԿ-ԱՐԾՈՒԻԿ ՃԻՒՂԵՐՈՒ ՄԻՋ-ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ԽԱՂԵՐՈՒ ՕՐ

Թղթակից ՊԵՅՐՈՒԹ

ՀՄ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային խմբապետութեան կազմակերպութեամբ գայլիկ-արծուիկ ճիւղի միացեալ յայտագիրը մը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 3 Ապրիլ 2011ին, Ժուրլոթ Պալլութի դաշտավայրին մէջ:

Յայտագիրին գլխաւոր պատասխանատուն էր գայլիկ-արծուիկ ճիւղի խմբապետ քոյր Լիզա Տիմիճեան:

Միացեալ յայտագիրին իրենց մասնակցութիւնը բերին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէջրութի, Պուրճ Համուտի, Անթիլիասի, Ժըտէյտէի եւ Ճիւնիի մասնաճիւղերէն 210 գայլիկներ եւ արծուիկներ, ինչպէս նաեւ վոհմակերամներու պատասխանատու խմբապետներ:

Յայտագիրին նպատակն էր մասնաճիւղերու գայլիկներն ու արծուիկները համախմբել միատեղ եւ իրարու ծանօթացնել, ինչպէս նաեւ՝ անոնց մէջ զօրացնել ընկերասիրութեան եւ սկսողական ոգին:

Օգտուելով գարնանային պայծառ ու հաճելի օրէն, գայլիկներն ու արծուիկները առաւօտեան ժամը 9-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 5 դաշտավայրին մէջ վայելեցին բնութեան պարզեւած բարիքները, խաղացին սկսողական եւ մարզական խաղեր, (պարանի խաղ, գնդակի ու պարկի խաղեր):

Չարքաչ խաղերու կողքին, անոնք խաղացին նաեւ մտային ու դաստիարակչական խաղեր, ինչպէս՝ յիշողութեան խաղ, զարգացման մրցում ու մորսի խաղ:

Կէսօրուան դադարին, գայլիկներն ու արծուիկները միատեղ, բնութեան գիրկը, հաճելի ու ընկերային մթնոլորտի մը

մէջ ճաշակեցին իրենց կէսօրուան ճաշը, ապա շարունակեցին որոշուած յայտագիրն ու խաղերը:

Յետմիջօրէի ժամը 5ին վերջ գտաւ գայլիկ - արծուիկ ճիւղի միացեալ յայտագիրը: Գայլիկներն ու արծուիկները թէեւ Ֆիզիքապէս յոգնած, բայց հոգեպէս ուրախ, գոհունակ սրբտով ու հաճելի յիշատակներով վերադարձան իրենց ակումբները:

Խաղերուն ընթացքին տեղի ունեցաւ մրցակցութիւն, որուն աւարտին կատարուեցաւ մրցանակաբաշխութիւն: Ա. եւ Բ. մրցանակներուն արժանացան Դեղին-1 եւ Դեղին-2 վեցեակներ:

www.homenetmen.org www.homenetmen.org www.homenetmen.org
www.homenetmen.org www.homenetmen.org www.homenetmen.org
www.homenetmen.org
www.homenetmen.org www.homenetmen.org www.homenetmen.org
www.homenetmen.org www.homenetmen.org www.homenetmen.org

ՃԱՏՐԱԿ

**Պատրաստեց՝ Շաղիկ Գեորգեան
ՊԷՅՐՈՒԹ**

Ճատրակը մտքի խաղ մըն է, որ կը զարգացնէ խաղացողին մտալին կարողութիւնները: Ի տարբերութիւն շատ մը այլ խաղերու, հոս յաղթանակը պայմանաւորուած է ո՛չ թէ պատահականութեամբ, այլ՝ խաղացողին հմտութեամբ եւ ճշգրիտ հաշիւներով: Ճատրակին քարերը կը յիշեցնեն պատերազմող զինուորները: Անոնց շարժումները առկայ են պատերազմական գործողութիւններու ժամանակ, ինչպէս՝ յարձակում, պաշտպանութիւն, յաղթանակ, զինադադար եւ խաղադադար: Հակառակ այս բոլորին, ճատրակը խաղ է երկու մտածողներու միջեւ: Ան ունի մօտ 2000 տարուան պատմութիւն:

Ճատրակի ծագման եւ հիմնադիրներուն մասին կան տարբեր տեսակէտներ: Շատեր ճատրակի ստեղծման պատմութիւնը կը կապեն Արիստոտէլի, Պտղոմէոսի եւ Փալմիրայի Զանուպիա թագուհիի: Հաւանական է, որ ան ունեցած ըլլայ հնդկական ծագում: Խաղին մէջ ներկայացուած են հնդկական բանակի 4 միաւորներ՝ հետիոտն, հեծելազօրք, փիղեր եւ մարտակառքեր: Արաբները զայն աւելի զարգացուցին եւ կատարելագործեցին: Ճատրակը իր զարգացման գագաթնակէտին հասաւ 9-10րդ դարերուն, Աբբասեաններու օրով:

Ճատրակը այն եզակի խաղերէն է, որուն ընթացքին խաղացողները իրարու հետ չեն հաղորդակցիր, եւ այդ պատճառով ալ կրնանք ըսել, որ բոլոր ազգերու համար այս խաղին լեզուն նոյնն է:

ԳԻՏԱԿԱՆ

Խաւարումը աստղագիտական երեւոյթ է, որուն ընթացքին երկնային մարմինները մէկը միւսը ծածկելու պատճառով, երկրային դիտորդին ամբողջութեամբ կամ մասնակի չեն երեւիր որոշ ժամանակ մը:

Նորալուսնի ժամանակ, երբ արեւը, լուսինն ու երկիրը կը գտնուին գրեթէ մէկ ուղղութեան վրայ, լուսինին շուքը կ'իյնայ երկրի վրայ եւ երկրի մակերեւոյթին որոշ մասերէն դիտելով՝ արեւը ամբողջութեամբ կամ մասնակի չերեւիր, ինչ որ արեւու լրիւ կամ մասնակի խաւարում կը նկատուի: Տուեալ վայրին մէջ արեւու լրիւ խաւարումը կը տեւէ 2-3, երբեմն ալ՝ 8 վայրկեան, իսկ մասնակի խաւարումը՝ 2-3 ժամ:

ՄՊԻՏԱԿ ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐ

Գոյուլթիւն ունին սպիտակ շատ մը կենդանիներ՝ սպիտակ կատուներ, սպիտակ շուններ, սպիտակ նապաստակներ, ձիեր, այծեր, արջեր, փիղեր, վագրեր, կոկորդիլոսներ եւ այլն: Սպիտակ վագրերը կ'ապրին միայն Հնդկաստանի մէջ: Անոնք ունին կապոյտ աչքեր: Սպիտակ կոկորդիլոսները կ'ապրին Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ: Իսկ սպիտակ արջերը կ'ապրին շատ ցուրտ վայրերու մէջ, յատկապէս Հիւսիսային բեւեռի մէջ:

ՀԱՆՆԵԼՈՒԿ

Երկար պարան՝ շուք չունի, ծնիլ ունի՝ սնանիլ չունի:

(Պատասխանը՝ յաջորդիւ: Նախորդ հանելուկին պատասխանն էր ոզնի):

ԱՐԴԵՕՔ ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐԸ ԿԸ ԽՆՂԱՆ

Այո, կարգ մը կենդանիներ իրենց հրաճուրանքն ու ուրախութիւնը կ'արտայայտեն ծիծաղով: Արջը կը սիրէ խնդալ՝ առանց պատճառի, թեթեւամիտ մարդոց պէս: Ամէնէն ծիծաղկոտ կենդանին ձին է: Ան շատ կը ծիծաղի, յատկապէս երբ շատ կուշտ ըլլայ: Թուռուներէն ծիծաղկոտ է աղաւնին:

Խատուտիկը բարդ ծաղկաւորներու ընտանիքին պատկանող բոյս մըն է: Ծաղիկները երկսեռ են, խոշոր եւ դեղին: Տերեւները արմատաձեւ են, նշտարաձեւ կամ փետրաձեւ կտրատուած: Յօդունը եւ տերեւները կը պարունակեն կաթնահիւթ: Յայտնի է խատուտիկի 1000 տեսակ, որոնցմէ ծին կը հանդիպինք Հայաստանի մէջ: Կ'աճի բնակավայրերու մօտ, ճամբաներու եզերքը, դետերու ափին: Կ'օգտագործուի բժշկութեան մէջ:

Տարբեր Հայեացքով

Էլի Հուլիշեան

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

2		4	5			6		3
	5			2			4	
6					1			7
4				6		5		
	2		4		8		6	
		9		1				4
3			8					6
	7			9			3	
1		8			6	9		5

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրարկումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը գետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիսնոց իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1-9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով, ոչ մէկ պարագայի արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար, կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ գետեղուած են:

Նախորդին լուծումը

9	6	1	8	4	7	5	2	3
8	7	3	2	1	5	9	6	4
5	2	4	3	6	9	8	7	1
2	9	5	1	3	4	7	8	6
6	1	8	7	9	2	3	4	5
4	3	7	5	8	6	2	1	9
7	4	2	6	5	3	1	9	8
1	5	9	4	7	8	6	3	2
3	8	6	9	2	1	4	5	7

Պատասխանը՝ յաջորդի

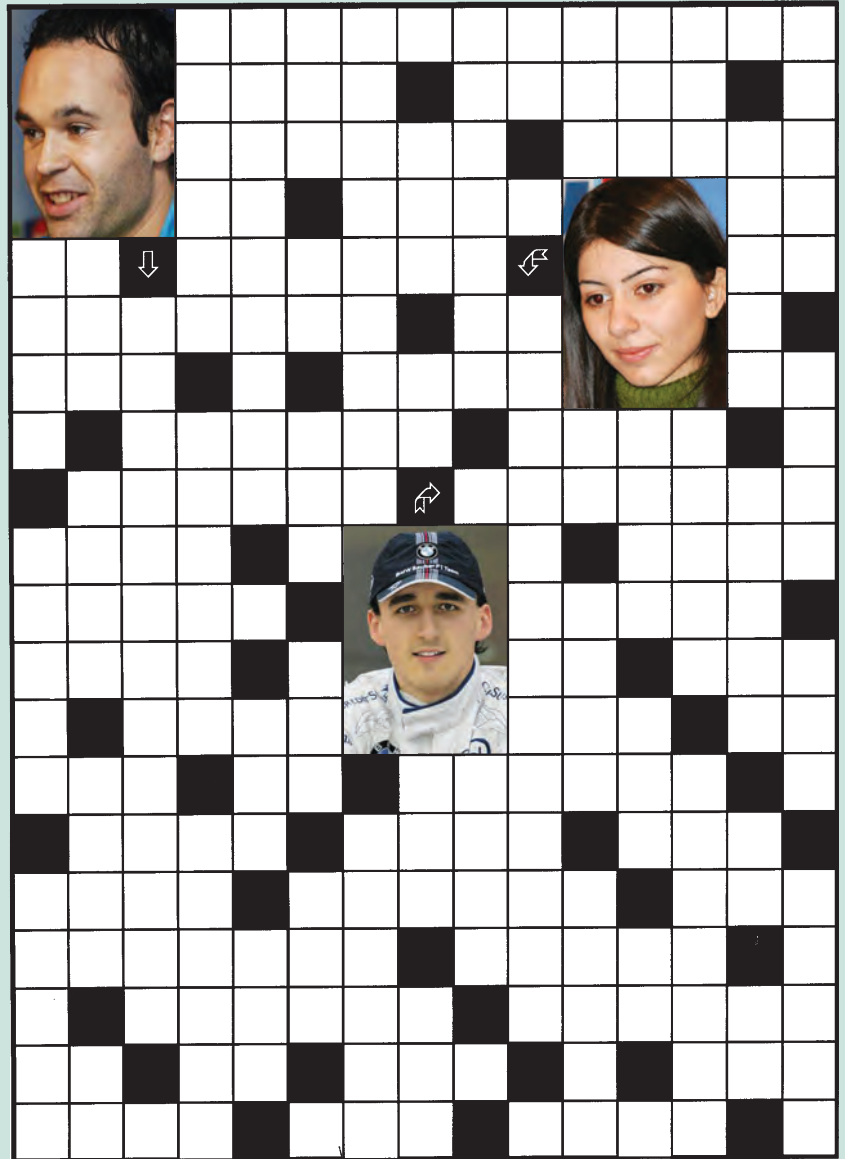
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ

1. «Էն. Պի. էյ.»ի կազմերէն:
2. Որձ - Արական անուն:
3. Շինել, հրկուցել - Ժիպակ:
4. Ժամանում - Մեծ - Ռուսերէն՝ այո՛:
5. Եզերք - Կոպիտ - Նմանաձայն գիրեր:
6. Ամերիկեան համանուն գետ եւ ջրվէժ - Լծորդութիւն:
7. Մատակ եղջերու - Սպանացի գեղանկարիչ - Յուցական ածական:
8. Առտնին - Անմազ (մորթ):
9. Կենդանիներու խումբ - «Ֆորմիլա 1»ի լեհ մրցավարորդ՝ Ռոպէր:
10. Ընտիր - Հայկական ամիսներու 17րդ օրը:
11. Խաղողի տեսակ մը - Խարազան:
12. Նիհար - Արական օտար անուն - Մէջը պարպըլաձ եւ չորցուձ դրում՝ իբրեւ ջրաման գործածող:
13. Մանրագիր - Խումբ - Այբուբենէն:
14. Ոտքի բթամատ - Ստացական ածական - Հայերէն առաջին թերթը հոն լոյս տեսաւ:
15. Երեւոյթ - Աղաղակ - Երաշխէպ:
16. Անսաստ - Ամուսնացնեմ - Գրաբար՝ խմբէ՛:
17. Վանայ լիճի կղզիներէն - Արական անուն:
18. Վիթխարի, հսկայական - Զգտիլ:
19. Հին ձեռով՝ իգական «նա» - Յաւելում - Առաջին նաւապետը - Մոհամէտի փեսան:
20. Թել մաներու ձեռային գործիք - Յոյր - Աչտուն:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Լպուտի աղեղ - Թուշող աստղ - Կանեփուկ:
2. Թանձրամարմին կենդանի - Իգական անուն - Մատի մսուտ ծայր - Կանացի օտար շաքաթաթերթ:
3. Սպանացի ֆութպոլիստ:
4. Ճիտակ - 1998ի ողիմպիական խաղերը հիւրընկալած քաղաքը - Անառակ:
5. Երեկոյեան ժամերգութիւն - Տարիք - Արօրի բռնատեղ:
6. Մակաբոյժ միջատ - Յարաբերական դերանուն - Շարունակ - Ծառի կոճղ - Վէճ:
7. Ութով բազմապատկուած - Լ.Օ. Խաչի մասնաճիւղերէն:
8. Նախամայր - Անձնական դերանուն - Կերպասի լայնք - Արդի:
9. Նշայով կարծրացնել - Գիշակեր մեծ թուշուն:
10. Ռոմի Շնայտրըի ֆիլմերէն - Հայրենի ճատրակի վարպետ:
11. Ստացական դերանուն - Համադասական շաղկապ - Պարոն - Իսլամական աղօթատեղի:
12. Գերմանական քաղաք - Մնգոյր - Բաժին - Տարածքի միաւոր:
13. Դաշտ - Անաւարտ - Հռոմի դէմ՝ ստրուկներու մեծ ապստամբութեան թրակ-խացի առաջնորդը:
14. Արական օտար անուն - Թրիք - Առարկայ - Լծորդութիւն:
15. Կողով - Խորհրդանշային պատմուձեք - Սատակ - Ճեղենակ:

ԹԻՒ 190 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	Ք	Ի	Մ	Գ	Լ	Ի	Ս	Թ	Ը	Ր	Ջ									
2	Ա	Շ	Ա	Ն		Ս	Ի	Ա	Մ		Ե	Ե								
3	Ջ	Ա	Ր	Ղ	Ե	Լ		Ս	Գ	Ա	Ն	Ղ								
4	Ա	Յ	Տ	Ա		Ա	Տ	Ե	Ա	Ն	Ե	Ե								
5	Ր	Ր		Կ	Ա	Մ		Լ	Ն	Ղ	Ե	Մ		Ն	Հ					
6	Ա				Մ	Ա	Կ		Ա	Ր	Մ		Հ	Ի	Ր					
7	Ն				Ա	Գ	Տ	Ա	Կ	Ա	Մ	Ե	Հ	Ի	Ր					
8				Ն	Ա	Ր	Տ	Ա	Կ	Ա	Ն	Ա	Տ							
9	Ք				Ա	Տ	Ա		Ե	Կ	Ր	Տ	Ա							
10	Ի	Շ	Ն	Ե	Կ		Տ	Ո	Ի	Ն	Կ	Ա		Կ	Կ					
11	Մ	Ա	Շ	Կ			Խ	Ա	Կ	Թ	Օ	Ն								
12	Ի	Ր	Ա	Ք			Ա	Յ	Ա	Ս	Ո	Ֆ	Ի	Ա						
13	Ռ	Ա	Յ	Ա			Կ	Լ	Լ	Ե	Ն		Ի	Փ						
14	Ա	Կ					Ա	Ն	Ջ	Օ	Ն									
15	Ց	Թ	Ի	Ի	Մ		Լ	Ղ	Ա	Շ	Տ	Հ								
16	Ք	Ս	Ա	Կ		Ռ	Ա		Ց	Ա	Ր		Ա	Տ	Ա					
17	Ո	Ն	Ց		Կ	Ա	Ղ	Ա	Ն	Ղ	Մ	Ր	Ա	Ր						
18	Ն	Ա	Մ	Ո	Ի	Է	Ն		Ր	Ա	Խ		Կ	Ի						
19	Ղ	Ն	Տ	Ի	Ր		Տ	Ա	Լ	Ի	Տ	Ա		Ա	Ս					
20	Ն	Կ	Ր	Տ	Ի	Լ		Գ	Ա	Լ		Ն	Ո	Ի	Ա					

ՄԻՇՏ ԿԵՆՍՈՒԽՆԱԿ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԱՄԼԱՑԻԻՂԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐ

